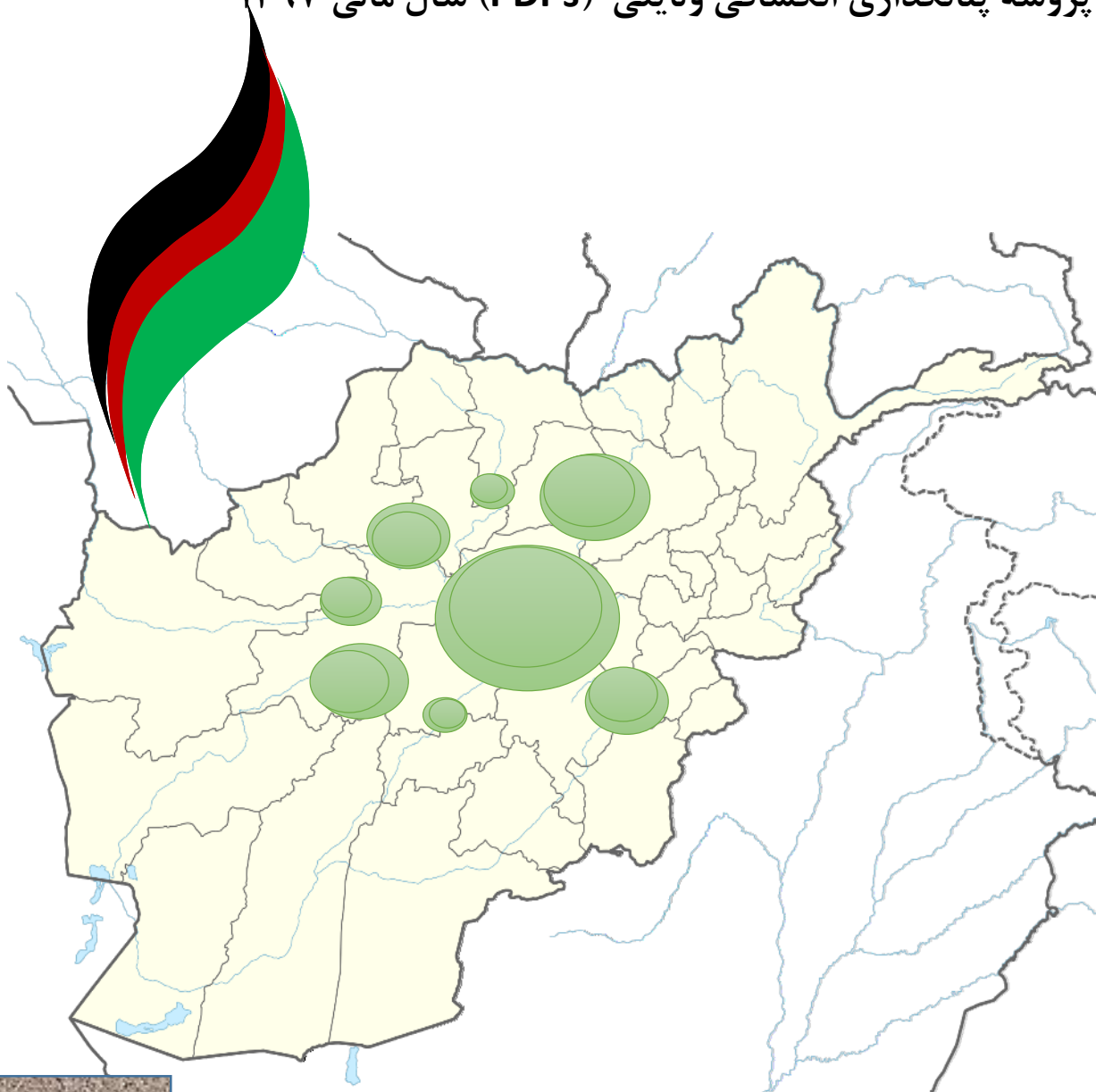

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت اقتصاد
ریاست عمومی طرح و توحید

بررسی پروسه پلانگذاری انکشافی ولایتی (PDPs) سال مالی ۱۳۹۷

فهرست مطالب

۴	خلاصه گزارش
۶	تفصیل گزارش
۶	معرفی رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی
۶	چالش های عمده روند پلانگذاری انکشافی
۸	اصول اساسی پروسه پلان گذاری انکشافی ولایتی
۹	نتایج متوقعه از تطبیق رهنمود پلان گذاری انکشافی ولایتی
۱۲	طرح و ترتیب پلان های انکشافی (PDPs) سال مالی ۱۳۹۷ ولایات
۱۲	روند ترتیب پلانگذاری انکشافی طی سالهای قبل
۱۳	بررسی وضعیت پلان گذاری ولایتی به مقایسه سالهای قبلی
۱۵	چارت تشکیل کمیته های سکتوری در سطح ولایات
۱۶	بررسی پلان های انکشافی ولایتی (PDPs) سال ۱۳۹۷
۱۷	پروژه های پیشنهادی به تفکیک ولایت غرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷
۱۹	بودجه پیشنهادی (تخمینی) به تفکیک ولایت عرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷
۲۰	پروژه های پیشنهادی (PDPs) سال مالی ۱۳۹۷ به تفکیک سکتورهای انکشافی
۲۱	تحلیل پروژه ها و بودجه پیشنهادی ولایات سال مالی ۱۳۹۷ به تفکیک سکتورهای انکشاف ملی
۲۱	تحلیل سکتوری وضعیت پروژه های پیشنهادی پلان انکشافی (PDPs) ۱۳۹۷
۲۱	سکتور امنیت
۲۲	سکتور حکومتداری و حاکمیت قانون:
۲۴	سکتور زیربنا:
۲۵	سکتور صحت:
۲۷	سکتور معارف:
۲۸	سکتور زراعت و انکشاف دهات:
۲۹	سکتور مصنویت اجتماعی:
۳۱	سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی:
۳۲	تحلیل اقتصادی پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۷
۳۶	مرور اجمالی بودجه انکشافی ملی سال مالی ۱۳۹۷
۳۷	نتیجه گیری
۴۵	بررسی چالش ها و مشکلات پروسه پلانگذاری ولایتی
۴۶	پیشنهادهات

وزارت اقتصاد منحيث اداره انسجام و هماهنگ کننده فعاليت‌های اقتصادی در سطح کشور به منظور تحقق اهداف وظیفوی خویش که عبارت از نهادینه ساختن پالیسی و استراتیژی انکشاف اقتصاد ملی ، ، تامین انکشاف متوازن سکتورهای اقتصاد ملی ، تسريع رشد پایدار درروشنائی پالیسی های دولت بمنظور بهبود سطح استخدام ورفاه عامه عمدتاً مسئولیت طرح ، ترتیب پلان های انکشافی (PDPs) واولویت بندی پروژه های انکشافی پیشنهادی را در سطح مرکز وولایات را به عهده دارد .

این پروسه از زمان شروع پروسه پلانگذاری پروژه‌ها از سطح ولایات آغاز و الی شمولیت در بودجه انکشافی و مرحله تطبیق آن ادامه می‌یابد. قابل به تذکر است ، راپورهای چگونگی تطبیق پروژه‌ها طبق معمول با همکاری ریاست های اقتصاد ولایات وادارات مرکزی بصورت ربعوار جمع‌آوری و بعد از تحلیل و ارزیابی جهت حل چالش‌ها و هدایت مقتضی با ارگان‌های ذیصلاح شریک ساخته میشود.

وزارت اقتصاد بتاسی از مقررہ تنظیم وظایف و صلاحیت های خویش بمنظور طرح و ترتیب پلان های انکشافی معیار ی واولویت بندی پروژه های پیشنهادی به سطح ولایات درمطابقت با - "پالیسی بودجه سازی ولایتی رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی را برای ترتیب پلان های انکشافی (PDPs) سال مالی به ادارات ولایتی آماده وخوشبختانه با حمایت ادارات محلی در سطح ولایات مورد تطبیق قرار گرفت که نتایج بدست آمده مختصراً دراین گزارش مورد بحث قرار گرفته است .

متوقع است، به رویت دریافت‌های این گزارش وزارت‌ها و ادارات سکتوری به رفع کاستی‌ها درپروسه پلانگذاری ولایتی با واحد های دومی شان در سطح ولایات پرداخته، موجب شود تا وزارت ها وادارات مرکزی پروژه‌های پیشنهادی که با توجه به نیازمندی های موجود اقتصادی واجتماعی در سطح ولایات از طریق واحد های دومی شان اولویت بندی ومورد د تائید وتصویب کمیته های انکشافی (PDC) ومقام ولایات قرار گرفته است درپلان ها وبرنامه های انکشافی شان بادر نظر داشت پالیسی های انکشافی وزارت ها وادارات زیربط ا دغام نموده وتوجه جدی مبذول نمایند ، تا نیل به اهداف انکشافی ملی را سه‌تلتز سازد .

ریاست عمومی طرح وتوحید با توجه به مسئولیت وظیفوی خویش بر علاوه وظایف سپرده شده عمداً در عرصه طرح وترتیب پلان های انکشافی ولایتی وانسجام فعالیت های اقتصادی به سطح ولایات قدام به طرح رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی نموده که خوشبختانه پروژه های پیشنهادی ادارات ولایتی غرض شمولیت ۱۳۹۷ به اساس میتودولوژی رهنمود فوق الذکر منجانب ادارات ولایتی ترتیب و کانسبت نوت توحیدی پروژه های پیشنهادی بوزارت اقتصاد ارایه گردیده است

روش کلیدی که برای انکشاف این سند مورد استفاده قرار گرفته است، عبارت از مرور فعالیت های فعلی در روند پلانگذاری انکشافی ولایتی و مرکزی می باشد. و همچنان جهت بهبود روش کاری، بررسی چالش ها وموانع مهم درپروژه پلانگذاری و تحلیل وسیع فرصت ها وامکانات موجود در روند پلانگذاری انکشافی را مورد استفاده قرار می دهد.

هدف از این رهنمود افزایش مشارکت درپروژه پلانگذاری انکشافی در سکتورهای انکشافی ولایات بوده ، که بادر نظر داشت رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایات این روند در سطح ولایات از طریق کمیته انکشافی ولایت (PDC) و کمیته های فرعی (تخنیکي وسکتوری) تحت چتر کمیته انکشافی ولایت (PDC) فعالیت مینماید . هکذا کمیته مدیریت مالی عامه در سطح ولایت نیز همکار فعال درپروژه طرح وترتیب پلان انکشافی ولایت میباشد

متکی بر رهنمود فوق پلان های انکشافی (PDPs) غرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ واولویت دهی پروژه های پیشنهادی غرض شمولیت در بودجه انکشافی در تمامی ولایات نخست از طریق تدویر ورکشاپ ها آموزشی بمنظور معرفی وتوضیح اهداف رهنمود در سطح ولایات آغاز ومتعاقبا پروژه طرح وترتیب پلان های انکشافی برای سال مالی ۱۳۹۷ عملاً در ۳۴ ولایت کشور از طریق ریاست های اقتصاد ولایات درهم اهنگی با اعضای کمیته انکشافی ولایتی (PDC) بشمول ادارات سکتوری ، ریاست های ولایتی ، شورای ولایتی ، ولسوالان ، نهاد های مدنی ، زنان وجوانان مورد تطبیق قرار گرفت .

تطبیق رهنمود پلانگذاری انکشافی سبب بهبود روند پلانگذاری واولویت بندی پروژه های پیشنهادی در سطح ولایات گردیده وپروژه پلانگذاری را به مقایسه سال های قبلی از لحاظ تخنیکي معیاری تر ساخته است، قابل به تذکر است پروژه های پیشنهادی شامل پلان های انکشافی ولایات (PDP) غرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ در سه کته گوری (اولویت اول / دوم وسوم) مطابق کانسبت پروژه های پیشنهادی ومیتودولوژی پلانگذاری انکشافی ولایتی ترتیب گردیده است .

جمعا بتعداد 3724 پروژه انکشافی غرض ادغام در برنامه های انکشافی ادارات مرکزی وشمولیت در بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ به ارزش مجموعی 2.67 میلیارد دالر درسکتورهای مختلف انکشافی از مجموع ولایات کشور پیشبینی گردیده است

این رقم در حدود ۴۳,۴ فیصد کاهش را در مقایسه با پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ که جمعا ۶۵۸۲ پروژه پیشنهاد گردیده بود نشان میدهد همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی حدود 67 فیصد کاهش بملاحظه میرسد در حالیکه بودجه پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ مبلغ ۷,۹ میلیارد دالر از مجموع ولایات تخمین گردیده بود .

تفصیل گزارش

ریاست عمومی طرح و توحید وزارت اقتصاد طبق معمول همانند سال‌های گذشته، در سال ۱۳۹۶ همچنان به روند تهیه و ترتیب پلان‌های انکشافی (PDP) ولایات بمنظور تامین انکشاف متوازن سکتورهای اقتصاد ملی به سطح ولایات و تسریع رشد پایدار درروشنائی پالیسی‌های انکشافی دولت غرض بهبود سطح استخدام، ایجاد اشتغال و دسترسی به رفاه عامه به همکاری ریاست‌های اقتصاد ولایات سعی نموده است تا پروژه‌ها و برنامه‌های متعددی انکشافی را به سطح ولایات با تفکیک سکتورهای هشت گانه استراتیژی انکشاف ملی کشور با توجه به نیازمندی‌های اقتصادی و اجتماعی مردم وادارات دولتی تکمیل نموده ودراین راستا توانسته است پلان‌های انکشاف اقتصادی و اجتماعی را برای سال ۱۳۹۷ به تمامی ولایات کشور ترتیب وپروژه‌های پیشنهادی رااولویت بندی نماید .

معرفی رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی

روند طرح و ترتیب پلان‌های انکشافی ولایات طی دهه گذشته در محدوده اهداف هزاره ملل متحد (M.D.G) برای افغانستان و استراتیژی انکشاف ملی افغانستان (ANDS) این را می‌رساند که در نتیجه هم‌آهنگی و تلاش‌های خستگی‌ناپذیر واحد‌های دومی در سطح ولایات موفقیت‌های چشمگیری در تحقق اهداف استراتیژی انکشاف ملی افغانستان از طریق طرح و تطبیق پلان‌های انکشافی ولایات (PDPs) بدست آمده، ولی بی‌گمان کاستی‌های فنی و تخنیکی هم در زمینه موجود بوده که با ارزیابی شیوه‌های طرح و ترتیب پلان‌های انکشافی ولایات (PDPs) و نتایج تطبیق آن ضرورت مبرم به تهیه و ترتیب رهنمود جامع پلانگذاری ولایتی محسوس می‌گردد .

چالش‌های عمده روند پلانگذاری انکشافی

- ظرفیت پائین تخنیکی واحد‌های دومی (ولایات ولسوالی‌ها) در عرصه طرح و ترتیب پلان‌های انکشافی، تحلیل سکتوری، تحلیل وضعیت اقتصادی و اجتماعی.
- نقش ضعیف واحد‌های دومی در روند تصمیم‌گیری و اولویت بندی پروژه‌های انکشافی و متمرکز بودن آن به واحد‌های بودجوی مرکزی
- نقش کم‌رنگ زنان، جوانان، نهاد‌های جامعه مدنی و سایر گروپ‌های اقلیت در تصمیم‌گیری و اولویت بندی نیازمندی‌های اقتصادی و اجتماعی در سطح ولایات.
- عدم موجودیت رهنمود‌های واضح پلانگذاری ولایتی و سایر الگوها و فورمه‌های مشخص سرمایه‌گذاری .
- هماهنگی ضعیف میان واحد‌های دومی ادارات دولتی، موسسات همکار و جوانب ذیدخل در سطح ولایت .
- عدم وضاحت نقش‌ها و مسؤولیت‌های ادارات ولایتی، تداخل وظیفوی و مسؤولیت پذیری در روند طرح و ترتیب پلان‌های انکشافی در ولایات .

- نبود اهداف واضح و دورنمای انکشاف اقتصادی و اجتماعی در سطح ولایت بمنظور طرح و ترتیب پلان های انکشافی ولایتی .

- عدم موجودیت یک سیستم نظارت و ارزیابی که از پروسه های پلانگذاری، و تطبیق پروژه انکشافی بطور مؤثر نظارت کند.

- عدم آگاهی عامه در مورد پروسه پلانگذاری انکشافی و اولویت های انکشافی به سطح ولایت وزارت اقتصاد منحصراً اداره انسجام کننده و هماهنگ کننده فعالیت های انکشافی در سطح ولایت از طریق پیش بینی منظم و سیستماتیک پروسه انکشاف اقتصادی و اجتماعی آینده ولایت در محدوده خاص زمانی، اقدام به طرح و ترتیب رهنمود پلانگذاری انکشاف اقتصادی و اجتماعی را در سطح ولایت نمود که هدف آن نزدیک ساختن مراجع تصمیم گیرنده به مردم و تطبیق به موقع و شفاف پروژه ها توسط ادارات زیربط در تفاهم با مردم می باشد. پلان انکشافی ولایتی دربرگیرنده پروژه های پیشنهادی اولویت داده شده برای دیدگاه انکشافی ولایت بوده که با درنظر داشت نیازمندی های اقتصادی و اجتماعی اهالی در سطح ولایت با تفکیک سکتورها ترتیب و بعد از تأیید و تصویب کمیته انکشافی ولایتی (PDC) از طریق ریاست های اقتصاد ولایت به وزارت اقتصاد ارایه میگردد. بخاطر تطبیق این رهنمود، فارمت های ذیل به شکل ضمیمه شامل گردیده است:

- لایحه وظایف کمیته های تخنیکی که در پلانگذاری ولایتی دخیل اند.

- (فارمت) پلان سالانه ولایتی.

- کارت نمره دهی (Scorecard) برای پلان های انکشافی ولایتی.

- چک لست ارزیابی تخنیکی برای پروژه های جدید انکشافی.

- ابزار نظارت از عملکرد کمیته ها.

رهنمود پلانگذاری ولایتی یک سند مهم و سودمندی است، که منحصراً یک رهنما برای روند بهتر پلانگذاری پروژه های انکشافی در سطح ولایت و مرکز مورد استفاده قرار می گیرد. علاوه بر این رهنمود پلانگذاری ولایتی تضمین می نماید که تمام پروژه های انکشافی از طریق وزارت اقتصاد در هماهنگی نزدیک با وزارت ها و ادارات مستقل سکتوری مربوطه شان ترتیب و بعد از طی مراحل و اولویت بندی بمنظور برآورده شدن نیازمندی های اجتماعی و اقتصادی مورد تطبیق قرار گیرد .

روش کلیدی که برای انکشاف این سند مورد استفاده قرار گرفته است، عبارت از مرور فعالیت های فعلی در روند پلانگذاری انکشافی ولایتی و مرکزی می باشد. و همچنان جهت بهبود روش کاری، بررسی چالش ها و موانع مهم در پروسه پلانگذاری و تحلیل وسیع فرصت ها و امکانات موجود در روند پلانگذاری انکشافی را مورد استفاده قرار می دهد.

رهنمود پلانگذاری ولایتی درمطابقت با "پالیسی بودجه سازی ولایتی" وزارت مالیه توسعه یافته ، زیرا پلانگذاری و بودجه سازی مفاهیم وابسته و به هم مرتبط اند (مصارف مؤثر بودجه به یک پلانگذاری درست ضرورت داشته و یک پلان بدون بودجه تطبیق شدنی نیست).

هدف از این رهنمود افزایش مشارکت پلانگذاری در تمام سطوح ولایات می باشد. پلانگذاری باید از طریق چهار کمیته ذیل در سطح ولایات صورت گیرد:

۱. کمیته فرعی سکتوری ولایتی (PSSC)
۲. کمیته فرعی تکنیکی ولایتی (PTSC)
۳. کمیته مدیریت مالی ولایتی (PFMC)
۴. کمیته انکشاف ولایتی (PDC)

وزارت اقتصاد در نظر دارد تا نهاد ها و ارگان های پلانگذار را تقویت، پروسه پلانگذاری ولایتی را معیاری، و برای پروژه های انکشافی ملی سیستم های نظارت و ارزیابی معیاری ساخته، و سیستم پلانگذاری و بودجه سازی ملی را بهبود بخشد. چارچوب ترتیب پلانگذاری انکشافی شامل موارد ذیل میباشد.

۱. رهنمود مکمل برای پروسه پلانگذاری ولایتی و حصول اطمینان از اینکه با پالیسی بودجه سازی ولایتی یکسان باشد و شامل مدغم نمودن پلان های ولایتی در پلان های سالانه ملی.
۲. تعیین مراحل پلانگذاری .
۳. روش (میتودلوژی) رهنمود پلان گذاری ولایتی
۴. واضح ساختن نقش ها و مسؤولیت های ادارات همکار در پروسه پلان گذاری
۵. ترتیب مدت کار و تقویم پلان گذاری.
۶. ایجاد میکانیزم تساوی حنسیستی (جندر) برای پلانگذاری.
۷. ایجاد میکانیزم های ارتباطات میان ادارات پلانگذار همکار.
۸. ایجاد میکانیزم نظارت و ارزیابی پروسه پلان گذاری.

اصول اساسی پروسه پلان گذاری انکشافی ولایتی

- پلان گذاری باید مشارکتی و شمولیت پذیر بوده و همراه با میکانیزم های تامین باشند که بطور فعال آنها را بکار انداخته و توانمند سازند.
- پروسه های پلانگذاری انکشافی باید باز و شفاف باشند این سطح شفافیت برای توانمند سازی ادارات همکار و نظارت اشخاص مهم است تا اطمینان حاصل شود که در پلان ها نیازمندی های محلی گنجانیده شده اند.
- مسؤولیت پذیری یک مفهومی است که افراد، نهاد ها، و ادارات (عامه، خصوصی و جامعه مدنی) را جهت بکار اندازی توانمندی های آنها مطابق به معیارهای مشخص مسؤول نگه میدارد. در محتوای پروسه های پلانگذاری، این بدین معنی است که وزارت ها و واحد های محلی در حقیقت نقش ها و مسؤولیت های خود را انجام می دهند و در جایکه انجام نمی دهند، آنها بطور مناسب مسؤول پذیر پنداشته شوند.

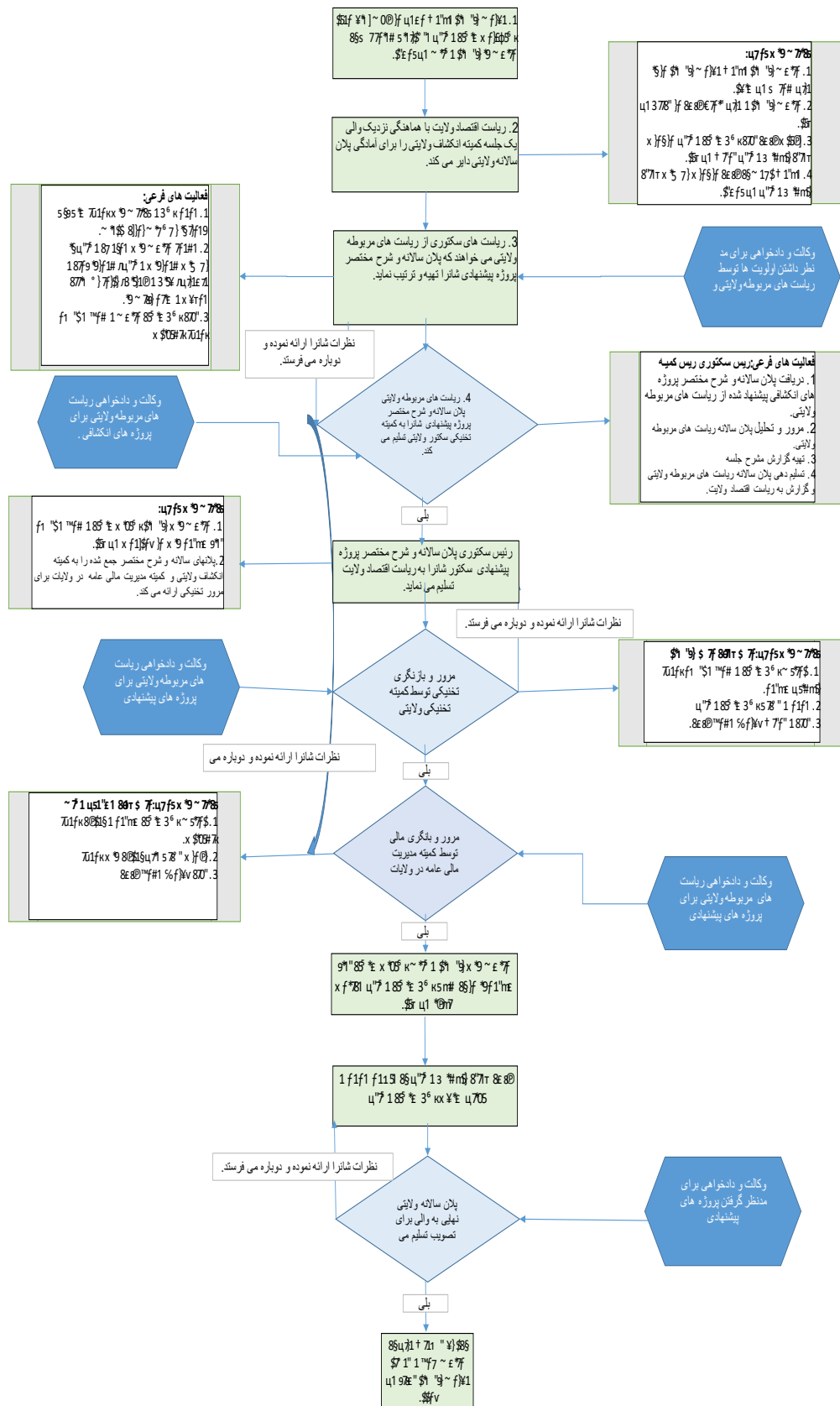
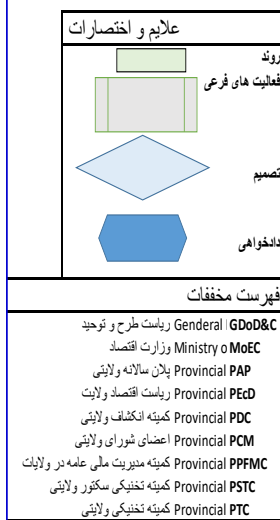
- پروسه های پلان گذاری باید "بر اساس تساوی جنسیتی (جندر) و جوانان" باشد، تا اطمینان حاصل شود که برای تساوی جنسیتی (جندر) و جوانان اولویت های استراتژیک مد نظر گرفته می شود .
- پلان گذاری باید وحدت را افزایش دهد که ادارات همکار منحنی یک کتله واحد فکر عمل نمایند.

نتایج متوقعه از تطبیق رهنمود پلان گذاری انکشافی ولایتی

- تامین هم آهنگی و انسجام لازم در کلیه عرصه های انکشاف اقتصادی و اجتماعی به سطح ولایات.
- ترتیب و تنظیم پلان های انکشافی سالانه (PDPs) و دورنما های انکشافی میان مدت و طویل مدت برای سالهای آینده به همکاری ادارات ولایتی .
- ایجاد یک میکانیزم مناسب بمنظور نظارت و ارزیابی بهتر از فعالیت های انکشاف اقتصادی و اجتماعی در سطح ولایات .
- ایجاد یک میکانیزم مناسب جهت ترتیب و تنظیم پروژه ها و برنامه های انکشاف اقتصادی و اجتماعی متوسط المدت و کوتاه مدت بر مبنای استراتژی انکشاف ملی افغانستان (ANDs) در عرصه های مختلف بادر نظر داشت حمایت از سکتور خصوصی به سطح ولایات .
- تامین انکشاف متوازن در ولایات از طریق طرح و تطبیق پروژه های انکشافی در ولسوالی های سرحدی و سایر مناطق عقب مانده به همکاری ادارات زیربط
- ایجاد دیتا بانک (بانک معلوماتی) فعالیت های انکشاف اقتصادی و اجتماعی ، کمک ها و سرمایه گذاری های دولتی و خصوصی .
- تحلیل و ارزیابی سطح فقر به همکاری اداره مرکزی احصائیه و طرح پالیسی و برنامه های معقول انکشافی بمنظور کاهش فقر
- ایجاد هم آهنگی لازم بمنظور ارتقاء ظرفیت کاری کارمندان در بخش های پلانگذاری ولایتی ، ترتیب بودجه ، نظارت از تطبیق فعالیت های انکشافی و تقویه سیستم گزارشدهی و گزارش گیری فعالیت های انکشافی واحد های دولتی ، موسسات غیردولتی به همکاری ادارات ولایتی .
- ایجاد ، بهبود و حمایت روند اشتراکی پلانگذاری و بودجه سازی ولایتی مرتبط به اولویتهای عرضه خدمات و انکشاف اقتصادی و اجتماعی ولایتی.
- تطبیق پروژه های انکشافی و عرضه خدمات شفاف، متوازن، مؤثر و مثمر به سطح ولایات.
- ایجاد چارچوب مناسب و معیاری برای تمویل پروژه های انکشافی ولایتی که متضمن عرضه خدمات متوازن ، کاهش فقر، ایجاد شغل و پاسخگو به سطح کشور باشد.
- حصول اطمینان از اشتراک مسئولین ولایتی در مراحل ترتیب، اجراء و نظارت از پروژه های انکشافی و روند پلانگذاری ولایتی .

- ایجاد میکانیزم ها پروسیجر ها وسایل طی مراحل اولویت بندی و انتخاب پروژه های پیشنهادی از طریق ایجاد کمیته های تخنیکي و فارمت های ستندرد.

روند پلانگذاری انکشافی ولایتی

طرح و ترتیب پلان های انکشافی (PDPs) سال مالی ۱۳۹۷ ولایات

پلان انکشافی ولایتی سند مهم است که سمت حرکت سکتورها را در تطابق با اهداف انکشافی استراتیژی انکشاف ملی افغانستان تعیین نموده و شامل پروژه های پیشنهادی اولویت داده شده برای دیدگاه انکشافی ولایت بوده که با در نظر داشت نیازمندی های اقتصادی و اجتماعی اهالی در سطح ولایت با تفکیک سکتورها ترتیب و بعد از تأیید و تصویب کمیته انکشافی ولایت (PDC) به وزارت اقتصاد ارایه میگردد.

قابل به تذکر است پلان انکشافی (PDPs) سال مالی ۱۳۹۷ از طریق یک روند مشورتی طـــــرح ریزی گردیده که در آن نمایندگان مردمی در محل (شورای انکشافی قریه جات (CDC) شورای انکشافی ولسوالی ها (DDC) شورای ولایتی، نهاد ها و ریاست های ادارات ولایتی، جامعه مدنی، زنان و جوانان، ادارات ملل متحد، موسسات غیر دولتی ملی و بین المللی و به اشتراک سایر مشارکین فعال در امور انکشافی

ولایت ترتیب گردیده است پیش بینی منظم و سیستماتیک پروسه انکشاف اقتصادی و اجتماعی در محدوده خاص زمانی در سطح ولایات، در مطابقت با رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی ترتیب گردیده است که هدف از آن نزدیک ساختن مراجع تصمیم گیرنده به مردم و تطبیق به موقع و شفاف پروژه ها توسط ادارات زیربط در تفاهم با مردم می باشد.

روش کلیدی که برای انکشاف این سند مورد استفاده قرار گرفته است، عبارت از مرور فعالیت های قبلی در روند پلانگذاری انکشافی ولایتی و بررسی چالش ها و موانع در پروسه پلانگذاری و تحلیل وسیع فرصت ها و امکانات موجود در سطح ولایات میباشد. رهنمود فوق الذکر در مطابقت با "پالیسی بودجه سازی ولایتی" ترتیب تادرروشنائی آن ادارات ولایتی پروژه های پیشنهادی شانرا غرض ادغام در برنامه ها انکشافی ادارات زیربط مرکزی ترتیب نمایند.

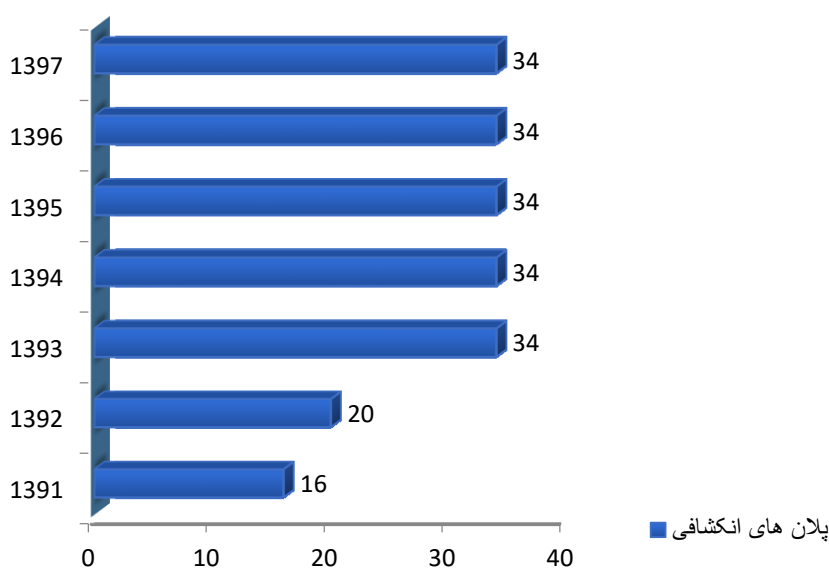
روند ترتیب پلانگذاری انکشافی طی سالهای قبل

از انجائیکه استفاده موثر از منابع و امکانات محدود ایجاب مینماید تا در رابطه به تامین احتیاجات غیر محدود استفاده معقول صورت گیرد. بنأً تعمیم این مامول از طریق طرح و ترتیب پلان های منظم انکشاف اقتصادی و اجتماعی ممکن می باشد.

با توجه به اینکه کشور ما از نظر موجودیت منابع بشری و طبیعی دارای امکانات وسیع انکشاف اقتصادی و اجتماعی بوده ولی بنابر کمبود منابع سرمایوی، دانش تکنیکی، عقب مانى سازمان هاى اقتصادى و اجتماعى، چالش هاى امنیتی و از جانبى هم موقعیت خاص جغرافیه وى سبب گردیده است، تا مراحل انکشاف اقتصادى و اجتماعى تا حدودى مشکل و پرمصرف گردد. بنأ ایجاب مینماید تا برای اجرای کارهای اعرمانى و تطبیق فعالیت هاى انکشافى سعى و تلاش بیشتر بخرچ داده شود زیرا انجام فعالیت هاى اعرمانى آنهم در بخش هاى ساختارى و زیربنائى از راهکارهاى است که مى تواند کشور را از وضعیت موجود به سوى یک آینده مرفه و روشن سوق دهد. این کار به رغم چالش ها و مشکلات موجود اقتصادى و امنیتی به شکل نسبى آن جامعه عمل پوشیده و طى یک دهه اخير دست آوردهاى نسبتاً محسوسى درین خصوص دیده مى شود.

خوشبختانه وزارت اقتصاد طى سالهاى قبلى به همکارى ریاست هاى اقتصاد ولایات اقدام به طرح و ترتیب رهنمود پلانگذاری انکشافى ولایتى نموده و روند پلانگذاری انکشافى را در سطح ولایات با هم اهنگى کامل با ریاست ها و ادارات سکتورى، شوراهای مردمى؛ نهاد هاى غیر دولتى (اعضای کمیته انکشافى ولاتى) با توجه به نیازمندی هاى موجود اقتصادى و اجتماعى غرض رسیدن به اهداف والای ملی (فقر زدایى، رشد و انکشاف متداوم اقتصادى و اجتماعى، حکومتداری خوب و تامین امنیت سراسرى در کشور) روى دست گرفته است تا در تطبیق و رسیدن به شاخص هاى تعیین شده در اهداف انکشاف ملی افغانستان در سکتور هاى مختلف پروژه هاى انکشافى را اولویت بندى نموده، تا نه تنها اهداف استراتیژیکی انکشاف ملی را بر آورده گردد، بلکه زمینه آن میسر گردد تا مردم محل از طریق تشریک نظریات و نیازمندی هاى انکشافى شان مالک واقعى روند انکشاف اقتصادى و اجتماعى ولایت خویش محسوب گردند.

بررسی وضعیت پلان گذاری ولایتى به مقایسه سالهاى قبلى

تطبیق رهنمود پلانگذاری انکشافی طی سال ۱۳۹۶ از طریق ریاست های اقتصاد ولایات در همکاری مستقیم با ادارات ولایتی سبب بهبود روند پلانگذاری و اولویت بندی پروژه های پیشنهادی در سطح ولایات به اساس معیارها واضح شامل رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی گردیده است ، این روند پلانگذاری انکشافی را به مقایسه سال های قبلی از لحاظ تخنیکی معیاری تر ساخته است، پروژه های پیشنهادی شامل پلان های انکشافی ولایات (PDP) غرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ در سه کته گوری (اولویت اول / وسوم) مطابق کانسبت پروژه های پیشنهادی و میتودولوژی پلانگذاری انکشافی ولایتی ترتیب گردیده است .

یکی از اهداف اساسی این رهنمود افزایش مشارکت جوانب ذیدخل در پروسه پلانگذاری انکشافی در سکتورهای مختلف انکشافی در ولایات بوده ، که بادر نظر داشت رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایات این روند در سطح ولایات با سهم فعال ادارات ولایتی وجوانب ذیدخل از طریق کمیته انکشافی ولایت (PDC) و کمیته های فرعی (تخنیکی وسکتوری) تحت چتر کمیته انکشافی ولایت (PDC) تکمیل گردیده است . هکذا کمیته مدیریت مالی عامه در سطح ولایت نیز همکار فعال در پروسه طرح وترتیب پلان انکشافی ولایت سهم فعال را در ارزیابی وبررسی بودجه مورد نیاز پروژه های پیشنهادی ایفاد نموده است .

چارت تشکیل کمیته های سکتوری در سطح ولایات

بررسی پلان های انکشافی ولایتی (PDPs) سال 1397

پلان انکشافی ولایتی (PDPs) سال 1397 بادر نظر دشات اهداف واضح، نیازها و اولویت مردم برای روند انکشافی در سطح ولایات از طریق ریاست های اقتصاد ولایات با همکاری ادارات زیربط سکتوری مطابق رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی در سطح ولایات ترتیب گردیده است که موجودیت پلان های انکشافی در سطح ولایات نشان دهنده توانمندی مردم و نهادهای اداری به ارائه خدمات، ایجاد شغل، رشد اقتصادی متوازن می باشد. بنأ هماهنگی و همکاری هرچه بیشتر در راستای تحقق پلان های انکشاف ولایتی میان وزارت محترم اقتصاد، وزارت های سکتور، دونهای تمویل کننده و جامع بین المللی یک ضرورت مبرم محسوب میگردد که میتواند متضمن انکشاف اقتصادی، اجتماعی، تقویت امنیت، اتحاد و صلح پایدار در کشور گردد.

ریاست عمومی طرح وتوحید بمنظور انسجام فعالیت های اقتصادی طی سال ۱۳۹۶ در سطح ولایات مسئولیت جمع اوری، تحلیل، ارزیابی و اولویت بندی پروژه های جدید انکشافی کلیه واحد های بودجوی (مرحله نظارت قبل از سرمایه گذاری) را به عهده داشته و معمولاً همه ساله این پروسه را طبق تقویم بودجه آغاز و متکی بر اولویت های ملی و محلی تکمیل مینماید.

بادر نظر دشات مامول فوق ریاست های اقتصاد ولایات بادر نظر دشات لایحه وظایف شان در اواخر سال مالی ۱۳۹۶ پلان انکشاف اقتصادی واجتماعی به سطح ولایت مربوطه خویش را بعد از تحلیل واریابی نیازمندی های موجود اقتصادی واجتماعی با همکاری ادارات سکتوری ونهاد های مردمی بادر نظر دشات رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی که قبلاً از طریق ریاست عمومی طرح وتوحید بدسترس عموم ریاست های اقتصاد درولایات واز ان طریق به واحد های دومی وزارت ها وادارات مستقل سکتوری مقیم ولایات قرارداده شده است اولویت بندی و بعد از تائید وتصویب پروژه های پیشنهادی از طریق کمیته انکشافی ولایت (PDC) بدسترس ریاست عمومی طرح وتوحید قرار گرفته است. بادر نظر دشات پروژه های پیشنهادی اولویت داده شده مجموعاً (۳۴) ولایات کشور غرض دیگاه انکشاف اقتصادی واجتماعی ولایات بتعداد (۳۷۲۴) پروژه پیشنهادی با بودجه تخمینی مبلغ (۲,۶) میلیارد دالر ذیلأ پیشبینی وغرض ادغام در برنامه های انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ ادارات مرکزی وجستجو منابع تمویل (دولت ، دونه) از طریق ریاست های اقتصاد ولایات به ریاست عمومی طرح وتوحید مواصلت نموده است.

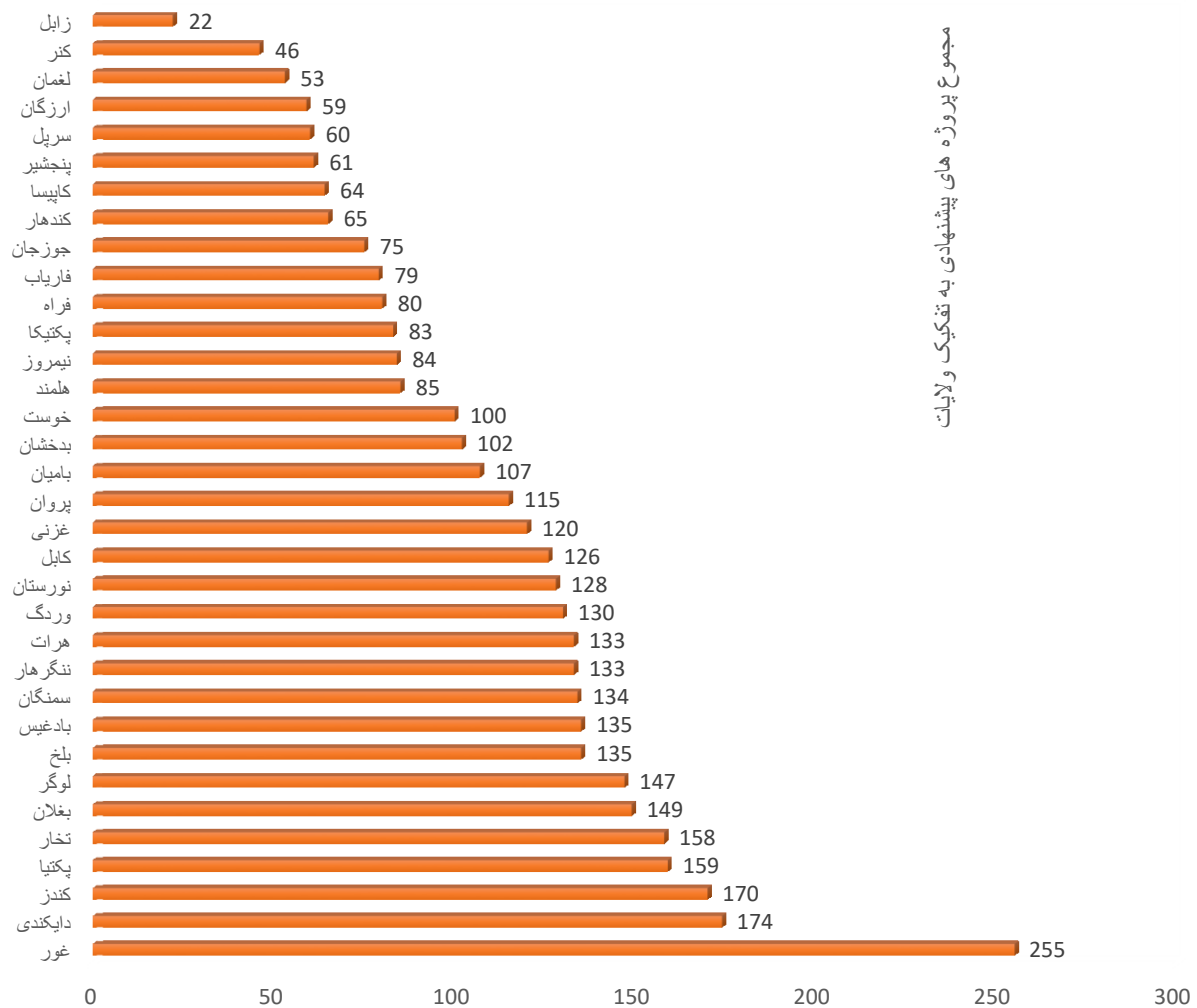
تمامی کانسبت پروژه های پیشنهادی بعداز تحلیل وبررسی به تفکیک سکتورهای انکشافی از طریق ریاست های سکتوری وزارت اقتصاد بدسترس ادارات مرکزی (وزارت ها / ادارات متسل سکتوری) قرارداده شده ، تا اولویت های مبرم انکشافی در سطح ولایات را در برنامه ها وپروژه های عمده انکشافی شان با در نظر دشات اهداف ملی وتوجه به اصل انکشاف متوازن مدغم نموده واز طریق واحدهای دومی شان در سطح ولایات تطبیق نمایند.

پروژه های پیشنهادی به تفکیک ولایت غرض دیدگاه انکشافی سال مالی 1397

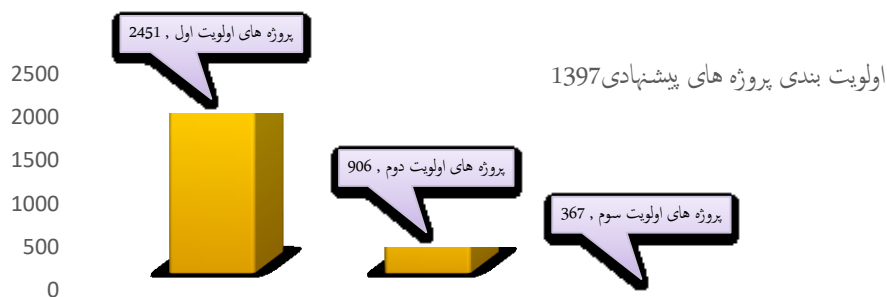
جمعا غرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ بتعداد ۳۷۲۴ پروژه انکشافی درسکتورهای مختلف از طریق ادارات ولایتی پیشبینی گردیده است قابل به تذکر است که پروژه های پیشنهادی غرض شمولیت دربرنامه های انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ مطابق رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی درفارمت (کانسبت) پروژه های پیشنهادی تهیه گردیده ودرسه کته گوری که عبارت اند (اولویت اول / دوم وسوم) ترتیب گردیده است

بملاحظه گراف ذیل ولایات که بیشترین پروژه های پیشنهادی را غرض دورنمای انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ پیش بینی وانتخاب نموده اند عبارت از ولایات (غور ، دایکندی ، کندز ، پکتیا ، تخار وولایت لغمان میباشد وولایات که تعداد پروژه های پیشنهادی شان نسبت به سایر ولایات کشور اندک میباشد عبارت اند از ولایات (زابل ، کنر ، لغمان) میباشد

بادرنظرداشت ارقام فوق ولایت غور با پیشبینی (۲۵۵) پروژه پیشنهادی بیشترین وولایت زابل با ارایه (۲۲) پروژه پیشنهادی با کمترین سهم درمجموع (۳۷۲۴) پروژه پیشنهادی از مجموع ولایات را به خود اختصاص نموده اند . انتخاب واولویت بندی پروژه های پیشنهادی مطابق رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی تفاوت قابل ملاحظه را نسبت به روند پلانگذاری بمقایسه سال ۱۳۹۶ بمیان آورده است زیرا درسال ۱۳۹۶ جمعا بتعداد ۶۵۸۲ پروژه پیشنهادی از مجموع ولایات بدسترس قرار گرفته بود بنا اولویت بندی وانتخاب پروژه های انکشافی برای سال مالی ۱۳۹۷ حدود ۴۳,۴ فیصد کاهش رادرتعداد پروژه های پیشنهادی بمیان آورده است .

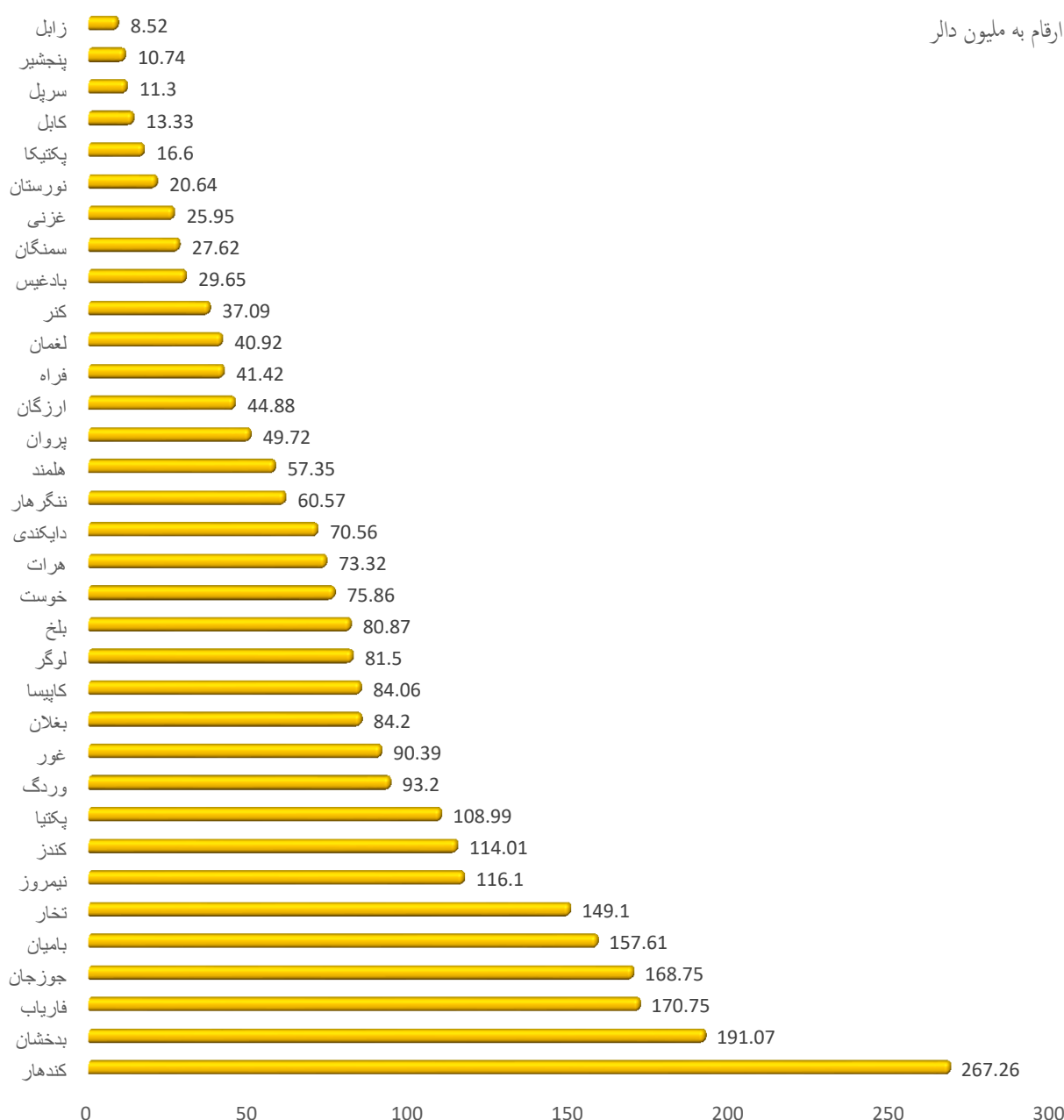

از مجموع ۳۷۲۴ پروژه انکشافی درسکتورهای مختلف که از طریق ادارات ولایتی که غرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ پیشبینی گردیده است ، پروژه های پیشنهادی مطابق رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی درفارمت (کانسبت) پروژه های پیشنهادی درسه کته گوری که عبارت اند (اولویت اول / دوم وسوم) قرار ذیل ارایه گردید است

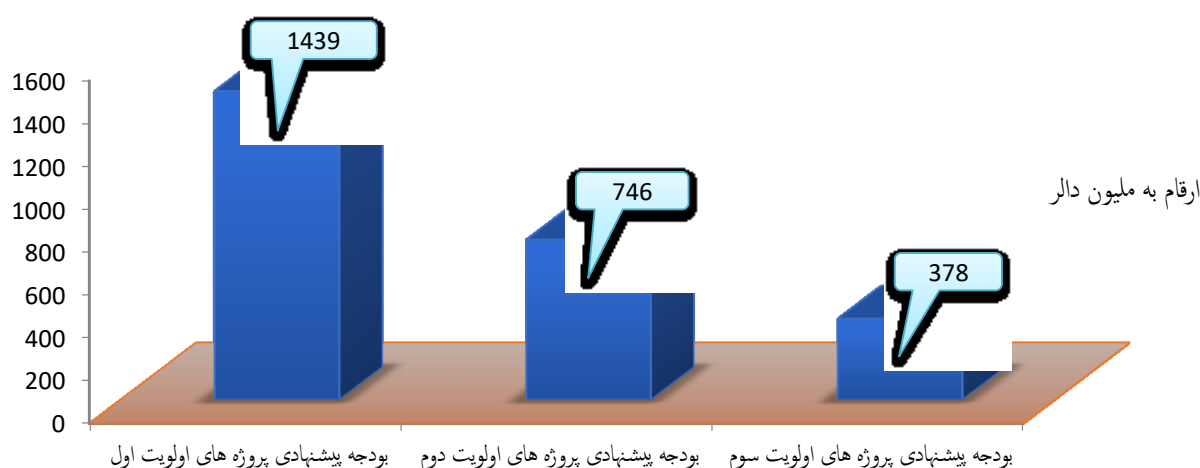

بودجه پیشنهادی (تخمینی) به تفکیک ولایت عرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷

باتوجه به پلان های انکشافی (PDPs) سال ۱۳۹۷ از مجموع (۲,۶۹) میلیارد دالر بودجه تخمینی پیشنهادی غرض تطبیق (۳۷۲۴) پروژه انکشافی به سطح ولایات ولایت کندهار با پیشبینی (۲۶۷,۲) ملیون دالر غرض تطبیق (۶۵) پروژه انکشافی بیشترین سهم را در بودجه تخمینی به سطح ولایات داشته و ولایت زابل غرض تمویل (۲۲) پروژه انکشافی به سرمایه گذاری تخمینی مبلغ (۸,۵۲) دالر کمترین سهم را در بودجه پیشنهادی تخمینی غرض تطبیق پروژه های انکشافی به سطح ولایات کشور دارا میباشد .

انتخاب واولویت بندی پروژه های پیشنهادی مطابق رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی تفاوت قابل ملاحظه را نسبت به روند پلانگذاری بمقایسه سال ۱۳۹۶ بمیان آورده است زیرا درسال ۱۳۹۶ جمعا به ارزش ۷,۹ میلیارد دالر پروژه پیشنهادی از مجموع ولایات پیشبینی گردیده بود ، بادر نظر داشت ارقام فوق تخمین بودجه پروژه های انکشافی برای سال مالی ۱۳۹۷ حدود ۶۷ فیصد کاهش را به مقایسه سال قبل نشان میدهد .

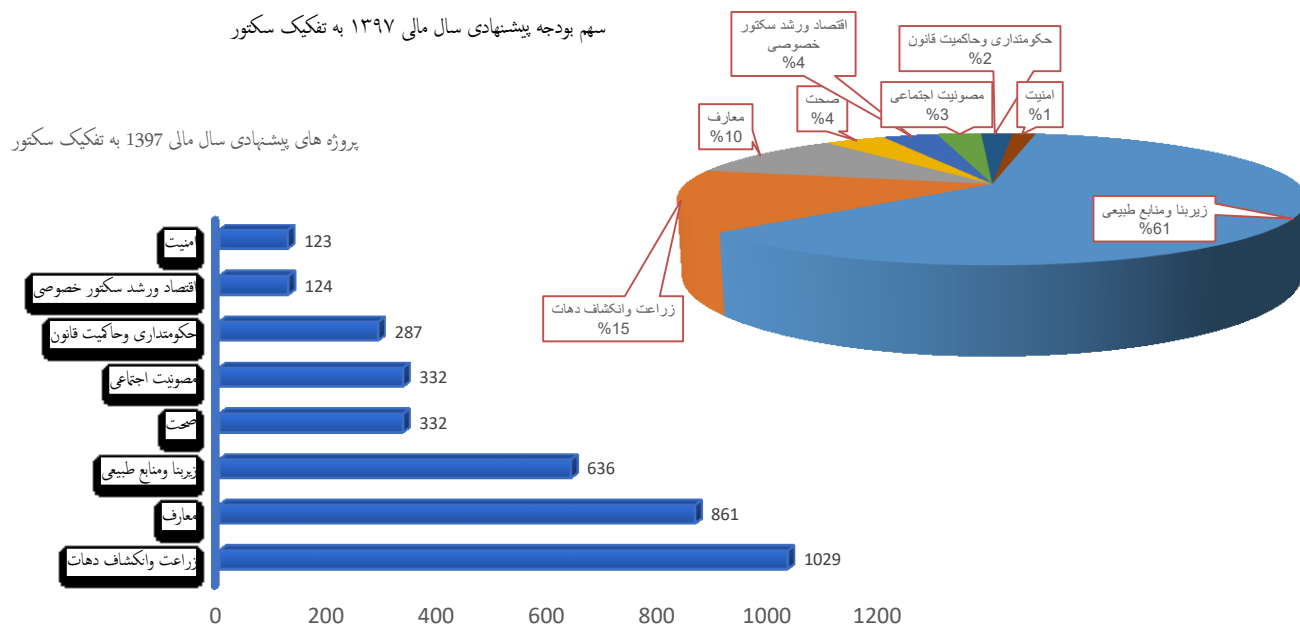
پروژه های پیشنهادی (PDPs) سال مالی ۱۳۹۷ به تفکیک سکتورهای انکشافی

از مجموع (۳۷۲۴) با هزینه مجموعی تخمینی (۲,۶۹) میلیارد دالر غرض دیدگاه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ بادر نظر داشت انکشاف متوازن سکتورهای هشت گانه انکشاف ملی کشور در سطح ولایات ذیلأ پیشنهاد گردیده است .

بادر نظر داشت ارقام فوق تمامی ولایات کشور پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۷ شانرا به تفکیک سکتورهای انکشافی در سه کته گوری شامل (اولویت اول / دوم و سوم) ترتیب نموده اند که مجموعا بتعداد ۲۴۵۱ پروژه در اولویت اول مطابق معیارهای اولویت بندی و انتخاب پروژه ها شناسائی واریه گردیده است .

شماره	ولایت	اسم سکتور	مجموع پروژه	مجموع بودجه	اولویت اول		اولویت دوم		اولویت سوم	
					تعداد	بودجه	تعداد	بودجه	تعداد	بودجه
1	۴ ولایت	امنیت	123	39.68	82	27.77	31	8.09	10	3.74
2		زراعت و انکشاف دهات	1029	387	718	253.5	236	95.09	75	54.92
3		زیر بنا و منابع طبیعی	636	1635	372	731.2	199	555.2	65	254.1
4		صحت	332	105.1	231	78.4	66	13.68	35	4.5
5		معارف	861	281.2	571	176.2	213	53.17	77	32.34
6		اقتصاد و رشد سکتور خصوصی	124	94.63	104	76.02	13	2.86	7	17.19
7		حکومتداری و حاکمیت قانون	287	54.38	199	39.57	60	8.79	28	3.31
8		مصونیت اجتماعی	332	76.04	241	56.41	61	10.01	30	8.01
مجموع سکتوری			3724	2673	2518	1439	879	746.9	327	378.1

تحلیل پروژه ها و بودجه پیشنهادی ولایات سال مالی ۱۳۹۷ به تفکیک سکتورهای انکشاف ملی

بازنظر داشت ارقام فوق بیشترین پروژه های در سکتور زراعت و انکشاف دهات پیشنهاد گردید است که بتعداد ۱۰۲۹ پروژه انکشافی میباشد ولی از لحاظ بودجه پیشنهادی سکتور زیر بنا با داشتن سهم ۶۱ فیصد کل بودجه پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۷ را احتوا نموده است .

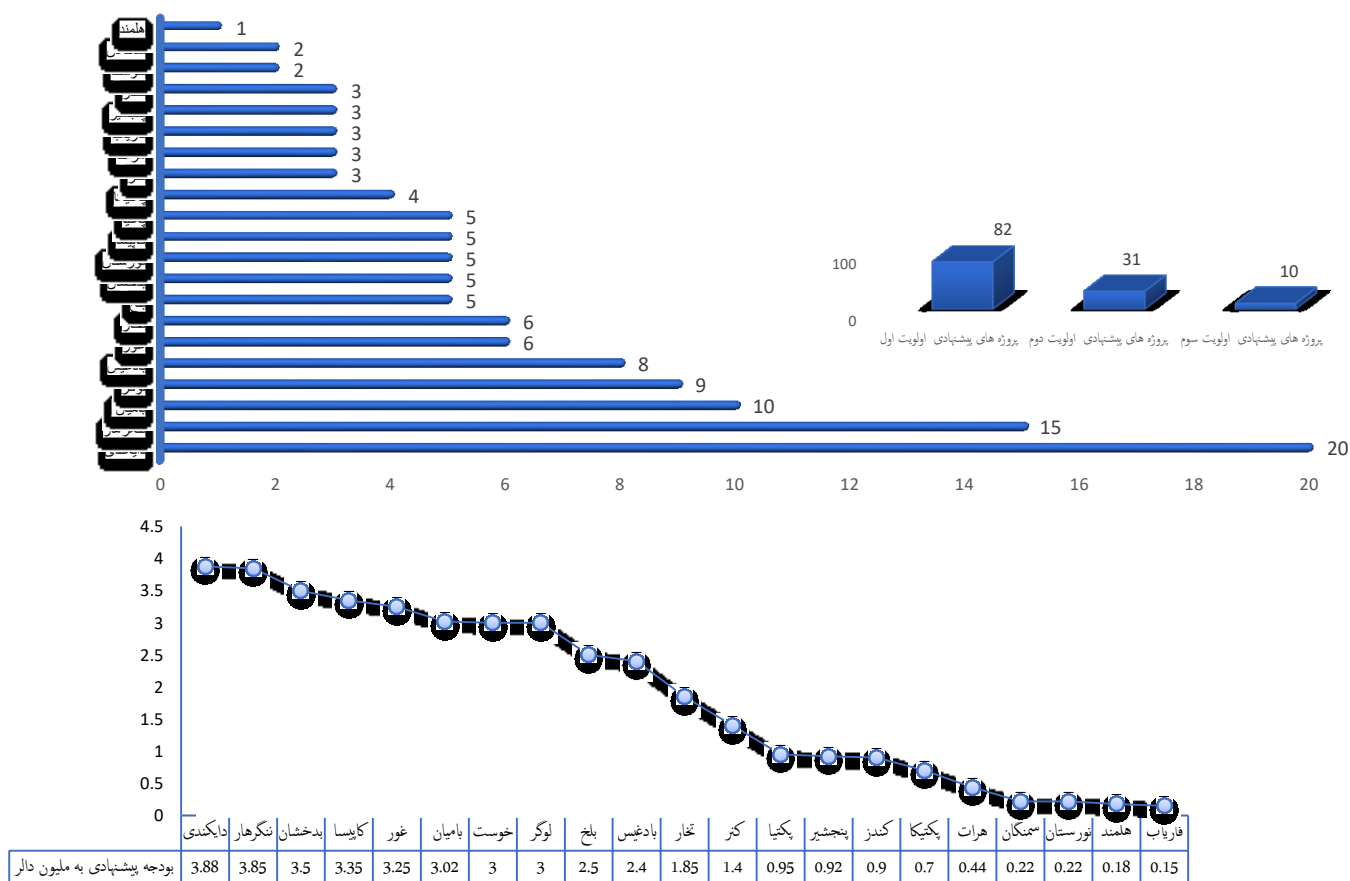
تحلیل سکتوری وضعیت پروژه های پیشنهادی پلان انکشافی (PDPs) ۱۳۹۷

۱- سکتور امنیت.

سکتور امنیت یکی از سکتورهای عمده بوده که هدف آن دستیابی به ثبات اجتماعی، تطبیق قانون، و بهبود امنیت فردی تمام افغان ها در سراسر کشور میباشد. امنیت سرتاسری شرط حیاتی حکومتداری موثر، انکشاف سکتور خصوصی، توسعه اقتصادی، کاهش فقر، و حراست از آزادی های فردی میباشد.

هدف استراتژیک در چارچوب رکن امنیت عبارت از تامین امنیت دولت، افراد و دارایی ها از طریق تطبیق سیاست های منسجم و قابل دوام در زمینه های دفاعی، امنیتی و نظم و قانون میباشد. مجموع پروژه های پیشنهادی غرض دیدگاه انکشافی سال ۱۳۹۷ در سکتور امنیت جمعا بتعداد (۱۲۳) پروژه به ارزش ۳۹,۶۸ میلیون دالر از ۲۱ ولایت کشور (فاریاب، هلمند، نورستان، سمنگان، هرات، پکتیکا، کندز، پنجشیر، پکتیا، کنر، تخار، بادغیس، بلخ، لوگر، خوست، بامیان، غور، کاپیسا، بدخشان، ننگرهار و ولایت دایکندی قرار ذیل پیش بینی و اولویت بندی گردیده است.

پروژه های پیشنهادی سکتور امنیت به تفکیک ولایات

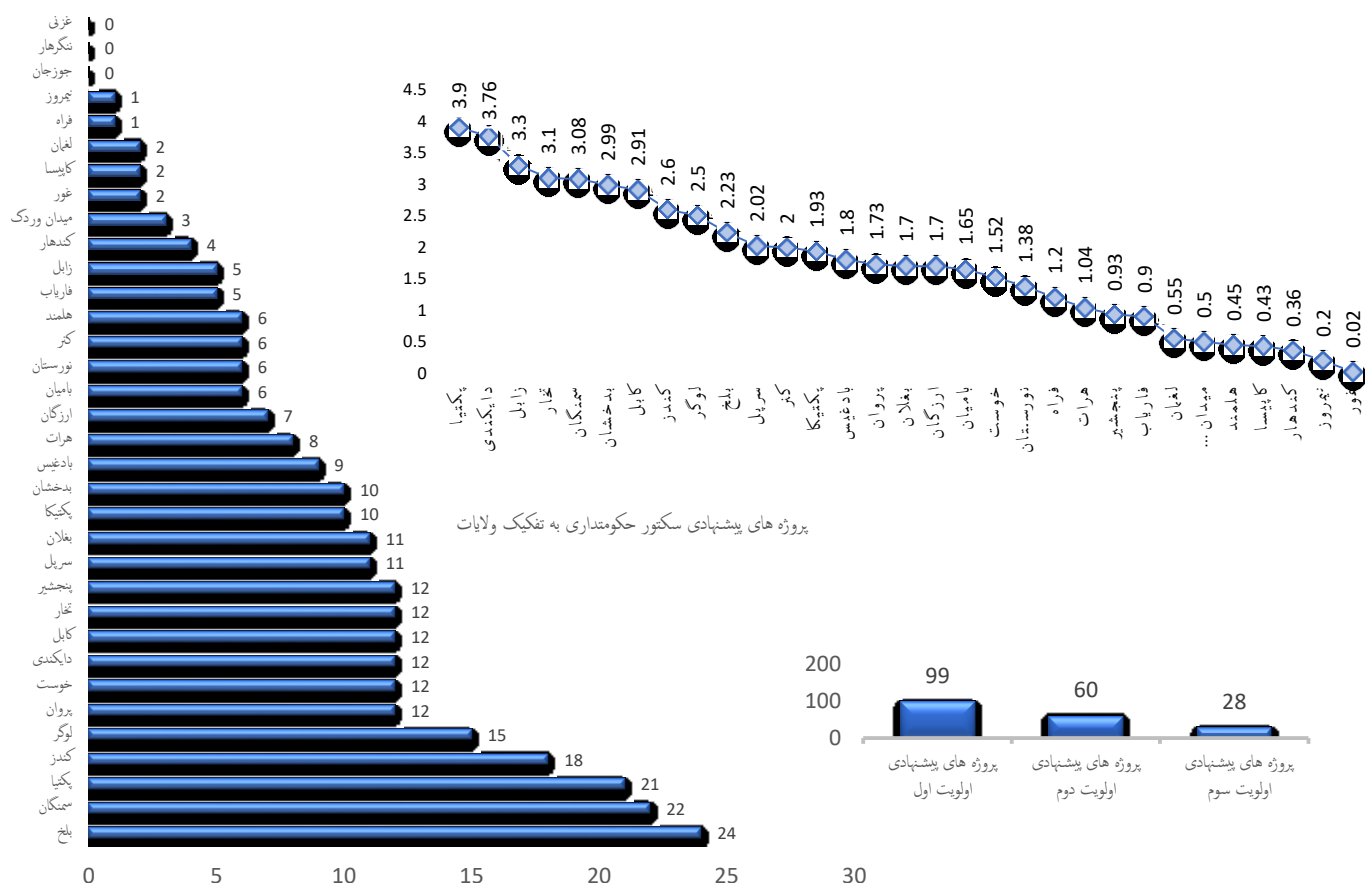

با توجه به ارقام فوق اولویت بندی پروژه های انکشافی در سکتور امنیت در مقایسه با پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ که جمعا ۲۳۱ پروژه پیشنهاد گردیده بود حدود ۴۶,۳ فیصد کاهش را نشان میدهد همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی سال قبل که مبلغ ۱۷۱,۱ میلیون دالر پیشنهاد گردیده بود حدود ۴۴,۷ فیصد کاهش بملاحظه میرسد.

۲. سکتور حکومتمداری و حاکمیت قانون:

سکتور حکومتمداری و حاکمیت قانون یکی از سکتورهای عمده دولت افغانستان بوده که دیدگاه آن ایجاد افغانستان با ثبات مبتنی بر قانون اساسی، دیموکراتیک و عدالت اجتماعی میباشد. اهداف عمده این سکتور فراهم آوری حکومتمداری خوب و موثر از طریق ایجاد و تقویه نهادهای دولتی در سطح ملی و محلی بوده که بتواند حکومتمداری آزاد و شفاف،

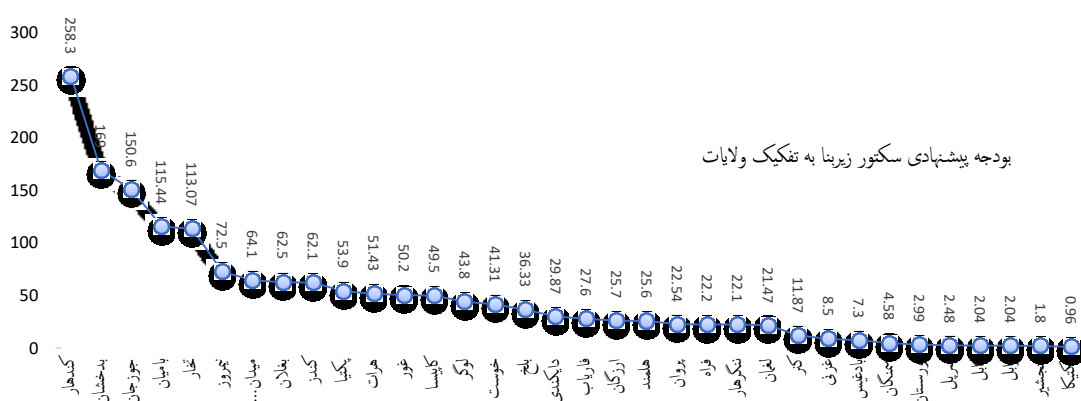
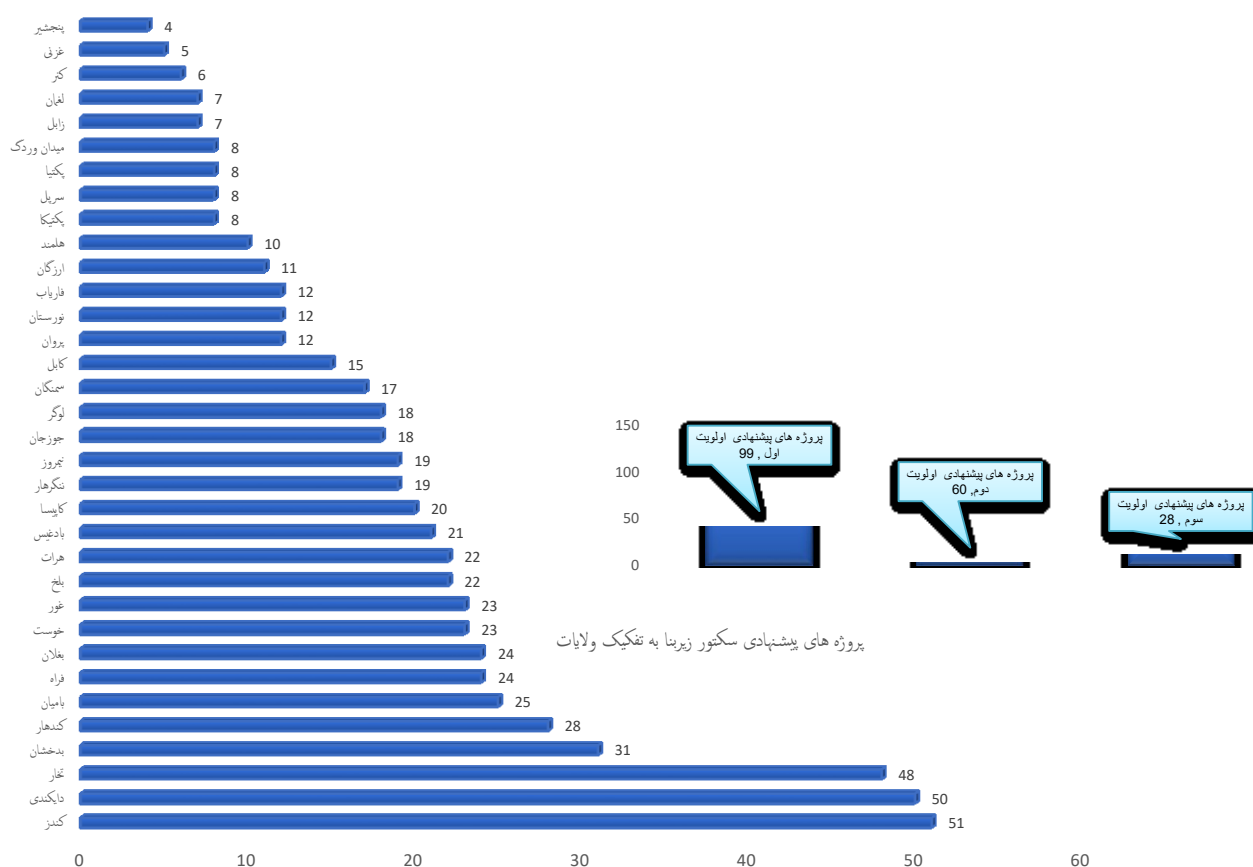
حسابده، مشارکتی و در بردارنده موضوعات تساوی جنسیت، موثر و همه شمول را بر اساس توافق همه و حاکمیت قانون در سطح ملی و محلی بوجود آورد. حکومتداری خوب در انکشاف سکتور خصوصی، توسعه اقتصادی، کاهش فقر و حراست از آزادی های فردی نهایت موثر تلقی میگردد. باتوجه به پروژه های پیشنهادی شامل پلان انکشافی (PDPs) ۱۳۹۷ جمعاً بتعداد (۲۸۷) پروژه به ارزش ۵۴,۳۸ میلیون دالر از ۳۱ ولایت کشور قرار ذیل پیش بینی و اولویت بندی گردیده است .

تطبیق رهنمود پلانگذاری انکشافی سبب بهبود روند پلانگذاری سال مالی ۱۳۹۷ در سطح ولایات گردیده به مقایسه سال قبلی پروسه پلانگذاری از لحاظ تخنیکی معیاری تر گردیده است، با توجه به ارقام فوق در سکتور حکومتداری به مقایسه سال مالی ۱۳۹۶ که جمعا ۴۴۷ پروژه پیشنهاد گردیده بود حدود ۳۵,۷ فیصد کاهش بود بمیان آمده است، همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی نسبت به سال مالی قبلی که مبلغ ۱۸۲,۴ میلیون دالر پیشبینی گردیده بود حدود ۷۰,۲ فیصد کاهش بملاحظه میرسد .

۳. سکتور زیربنا:

انکشاف و بهبود اقتصادی یک کشور ارتباط مستقیم به انکشاف زیربنای اقتصادی اعم از مواصلاتی، صنعتی، استخراجی و انرژی دارد. سکتور زیربنای ترانسپورتی مانند شریان خون یک وجود رول ارزنده در ارتقاء سطح زندگی یک جامعه دارد. چنانکه گفته شده که "جائیکه رفته نمیتوانید از شما نیست". در کشور ما بخصوص انتقال متاع زراعتی نفع و ضرر شان مستقیم به چگونگی وضعیت انتقالات ربط دارد. انرژی صنایع و استخراج یکی از اجزای مهم دیگر سکتور زیربنا بوده که از جهت استفاده شان لازم است. بدون انرژی صنعتی شدن ناممکن بوده و بدون آن بکار انداختن مواد خام صورت گرفته نتوانسته و بالاخره بدون صنعتی شدن خود کفایی میسر نمی شود. پس گفته میتوانیم که زیربنا اساس زندگی مرفع، سربلند و خود کفایی یک جامعه را میسازد. بادر نظر داشت پلان انکشافی (PDPs) ۱۳۹۷ جمعاً بتعداد (۶۳۶) پروژه به ارزش ۱۶۳۵,۷ ملیون دالر از ۳۴ ولایت کشور قرار ذیل پیش بینی و اولویت بندی گردیده است .

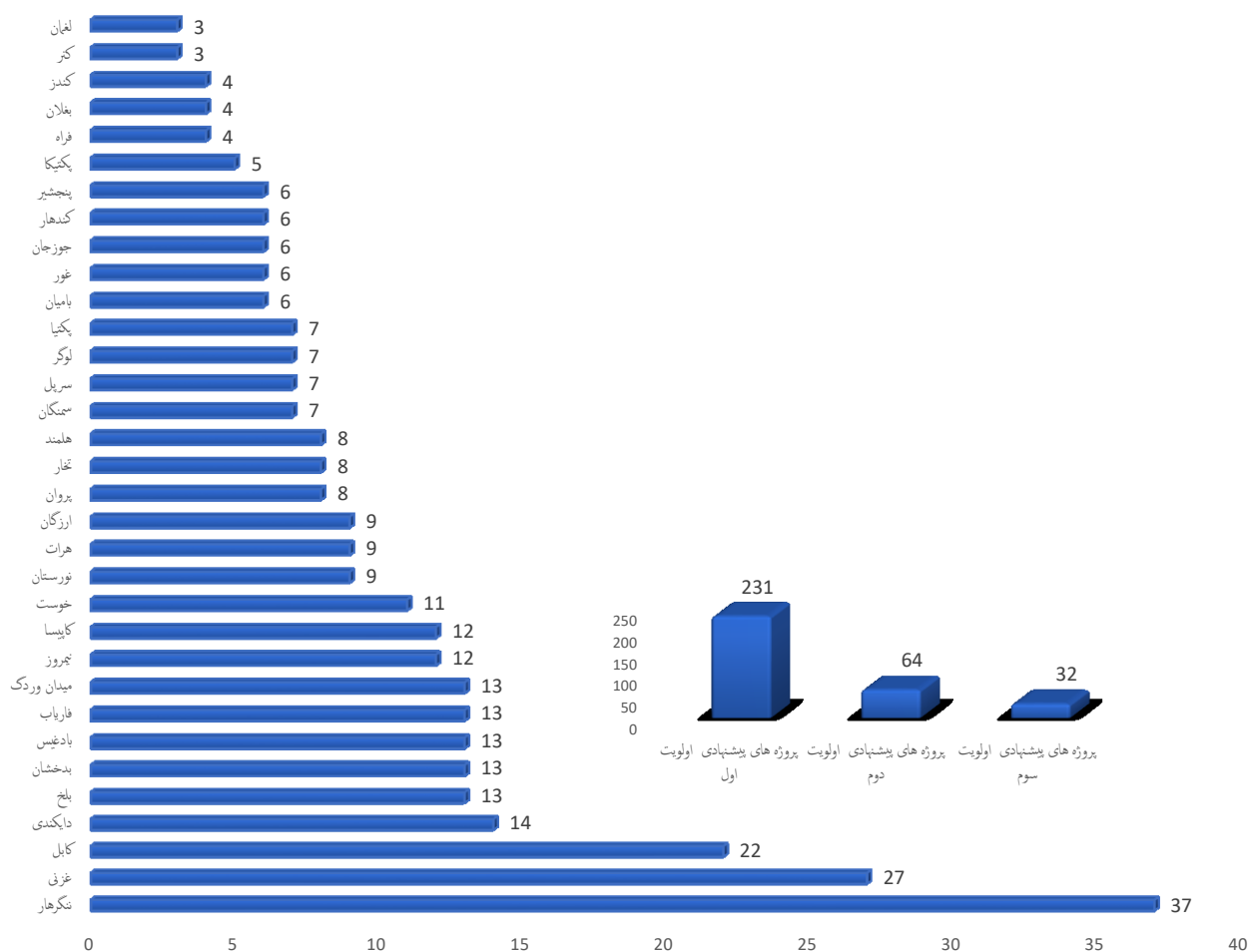

با توجه به ارقام فوق تطبیق رهنمود پلانگذاری انکشافی سبب بهبود روند پلانگذاری سال مالی ۱۳۹۷ در سطح ولایات گردیده و پروسه پلانگذاری را به مقایسه سال قبلی از لحاظ تخنیک معیاری تر ساخته است. در سکتور زیربنا در مقایسه با پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ که جمعاً ۱۱۳۰ پروژه پیشنهاد گردیده بود حدود ۴۳,۷ فیصد کاهش بملاحظه میرسد همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی نظریه سال مالی قبلی که مبلغ ۴۱۳۵,۲ ملیون دالر پیشنهاد گردیده بود حدود ۶۰,۴ فیصد کاهش بمیان آمده است.

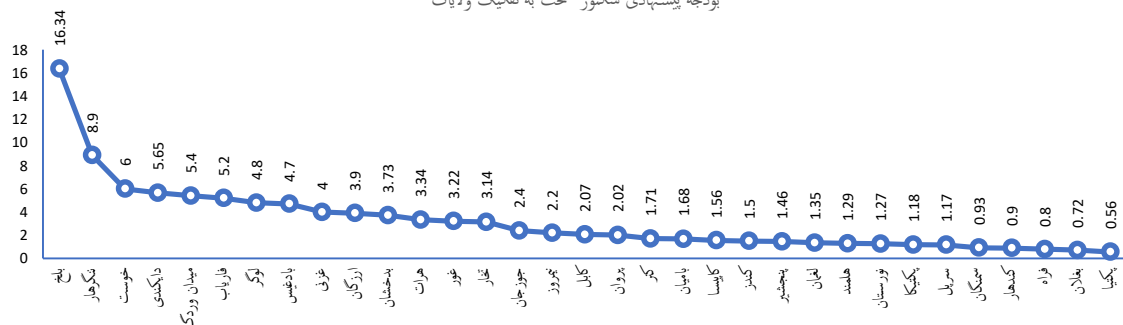
۴. سکتور صحت:

صحت برای تمام افغان ها از اهداف بزرگ و طویل المدت ایست که از آغازین روزهای ایجاد دولت جدید بالای آن تمرکز گردیده و تا اکنون با هزینه میلیون ها دالر در این سکتور دستاوردهای خوبی داشته است. عدم دسترسی تمامی اتباع افغانستان به خدمات صحت معیاری هنوز هم از آرمان ها و اهداف مهم دولت میباشد. جهت دستیابی به اهداف پیش بینی شده در این سکتور در سال ۱۳۹۷ جمعاً به تعداد (۳۳۲) پروژه انکشافی به ارزش مجموعی ۱۰۵,۱ ملیون دالر بادر نظر داشت پلان های انکشافی واصله از (۳۳) ولایت کشور پیشنهاد گردیده است . صرف ولایت زابل پروژه پیشنهادی در پلان انکشافی ۱۳۹۷ ارایه ننموده اند

پروژه های پیشنهادی سکتور صحت به تفکیک ولایات

بودجه پیشنهادی سکتور صحت به تفکیک ولایات

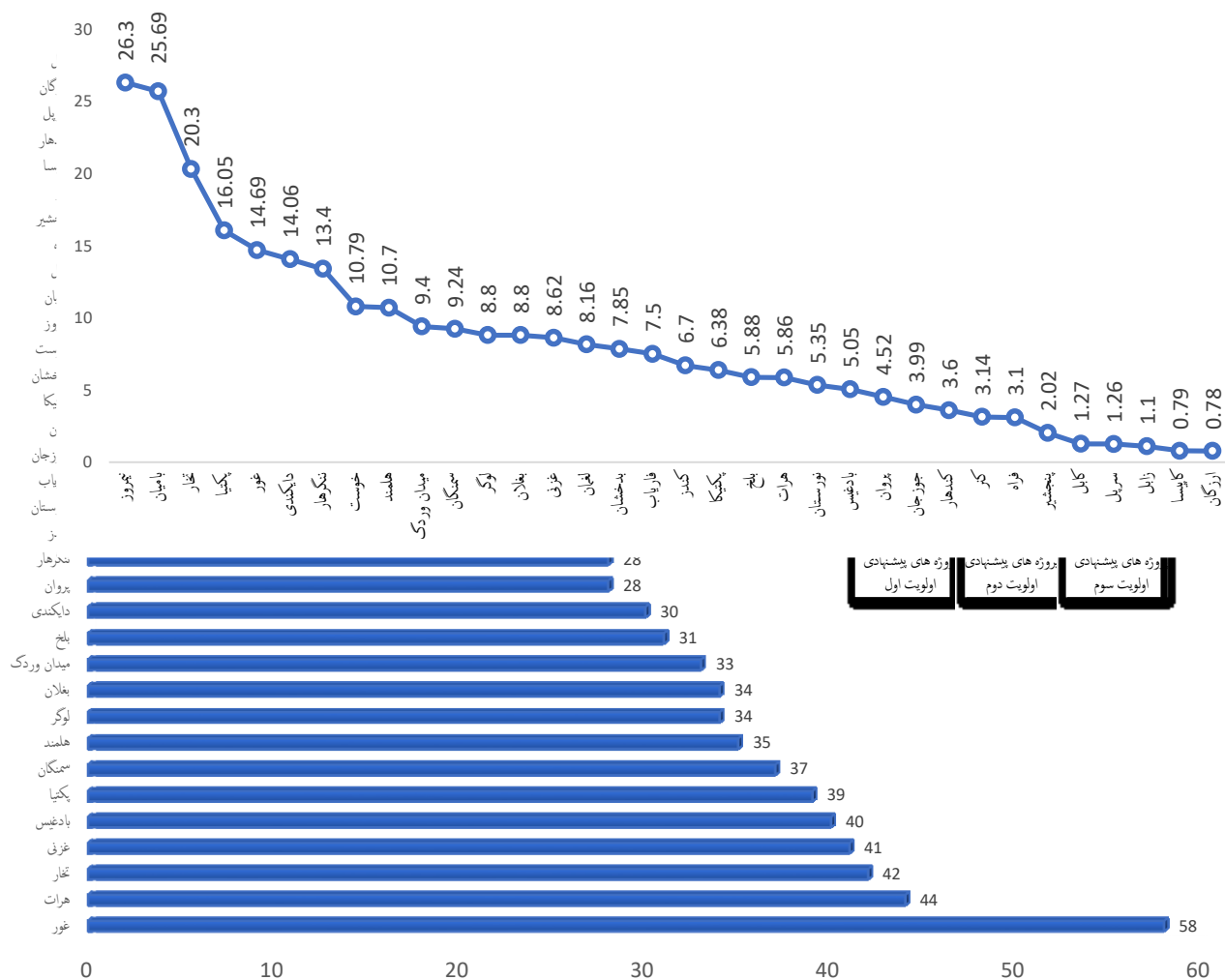
تطبیق رهنمود پلانگذاری انکشافی سبب بهبود روند پلانگذاری واولویت بندی پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۷ در سطح ولایات گردیده وپروژه پلانگذاری را به مقایسه سال قبلی از لحاظ تخنیکی معیاری تر ساخته است، با توجه به ارقام فوق در سکتور صحت در مقایسه با پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ که جمعا ۵۱۷ پروژه پیشنهاد گردیده

بود ۳۵,۷ فیصد کاهش بملاحظه میرسد همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی نظریه سال مالی ۱۳۹۶ که مبلغ ۹۲۳,۹ میلیون دالر پیشبینی گردید بود حدود ۸۸,۶ فیصد کاهش بملاحظه میرسد .

سکتور معارف:

سکتور معارف یکی از سکتورهای مهم و از اهداف عمده دولت افغانستان میباشد. این سکتور در امر آموزش، تعلیم و تربیه کادرها در کشور فعالیت نموده و بطور مستقیم و غیر مستقیم بالای انکشاف و رشد اقتصادی و اجتماعی کشور تاثیر گذار میباشد. در این سکتور در سال ۱۳۹۷ جمعاً به تعداد (۸۶۱) پروژه انکشافی به ارزش مجموعی ۲۸۱.۲ میلیون دالر بادر نظر داشت پلان های انکشافی واصله از مجموع ولایت کشور پیشنهاد گردیده است .

بودجه پیشنهادی سکتور معارف به تفکیک ولایات

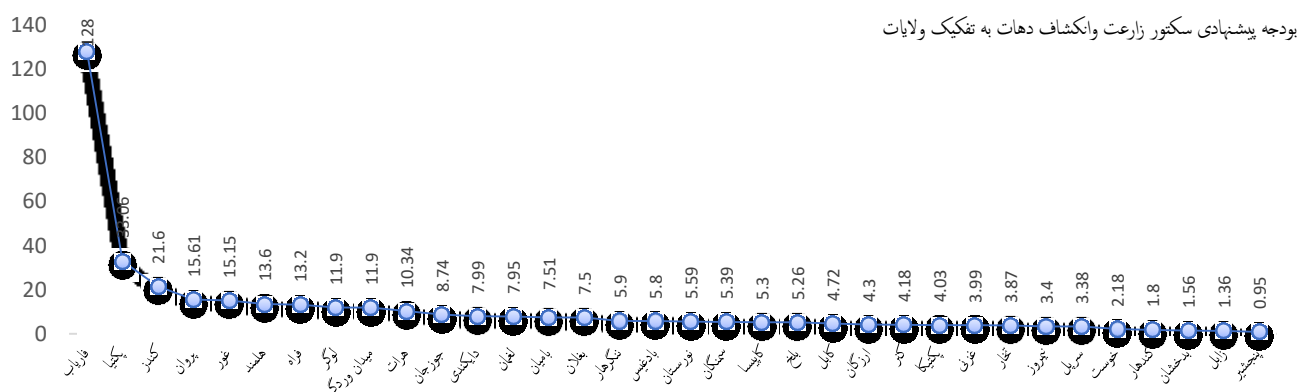
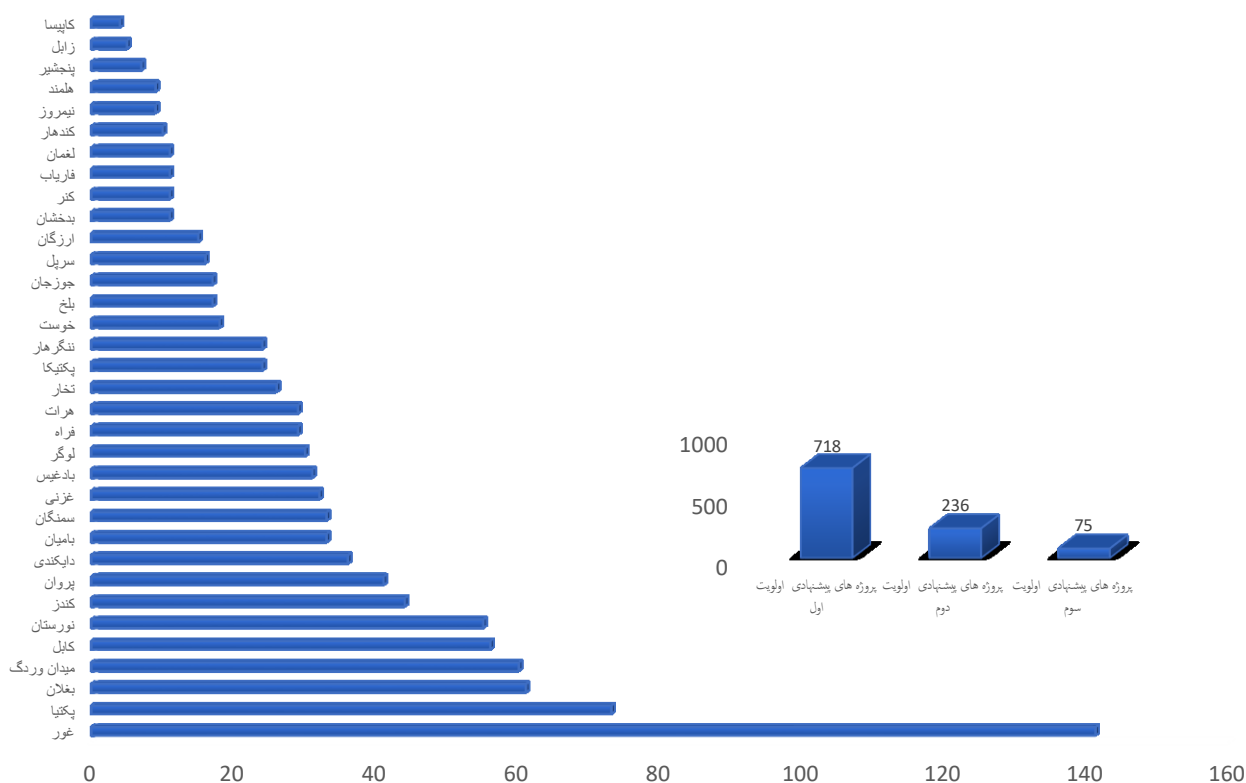

با توجه به ارقام فوق در سکتور معارف در مقایسه با پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ که جمعا ۱۳۷۹ پروژه پیشنهاد گردیده بود حدود ۳۷,۵ فیصد کاهش بملاحظه میرسد، همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی سال قبلی که مبلغ ۹۵۷۴,۳ میلیون دالر پیشنهاد گردیده بود حدود ۵۱ فیصد کاهش بمیان آمده است .

سکتور زراعت و انکشاف دهات:

سکتور زراعت و انکشاف دهات منحصراً سکتور کلیدی در بهبود سطح استخدام و تهیه مواد خام برای صنایع زراعتی رول عمده و اساسی داشته و هدف استراتژیک دولت در این سکتور جذب سرمایه گذاری سکتور خصوصی برای تغییر از سیستم کنونی زراعت عنعنوی به زراعت تجارتی به عنوان منبع با ارزش معیشت میباشد. و بدین منظور دولت یک برنامه منسجم زراعت و انکشاف دهات را در نظر دارد تا دو هدف (کاهش فقر و فراهم آوری معیشت بدیل و مدیریت و نظارت بهتر پروسه طرح و تطبیق آن) را بر آورده سازد.

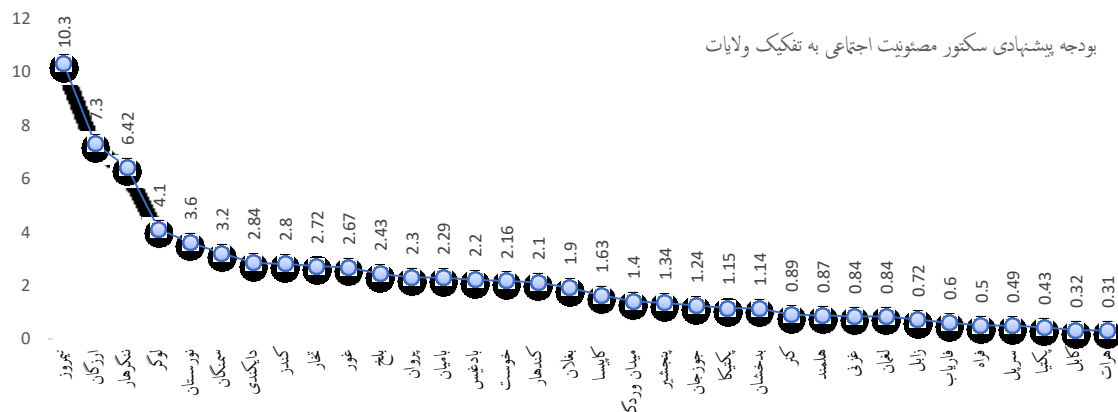
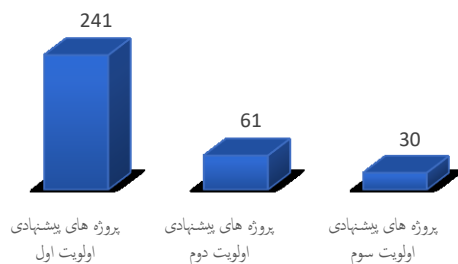
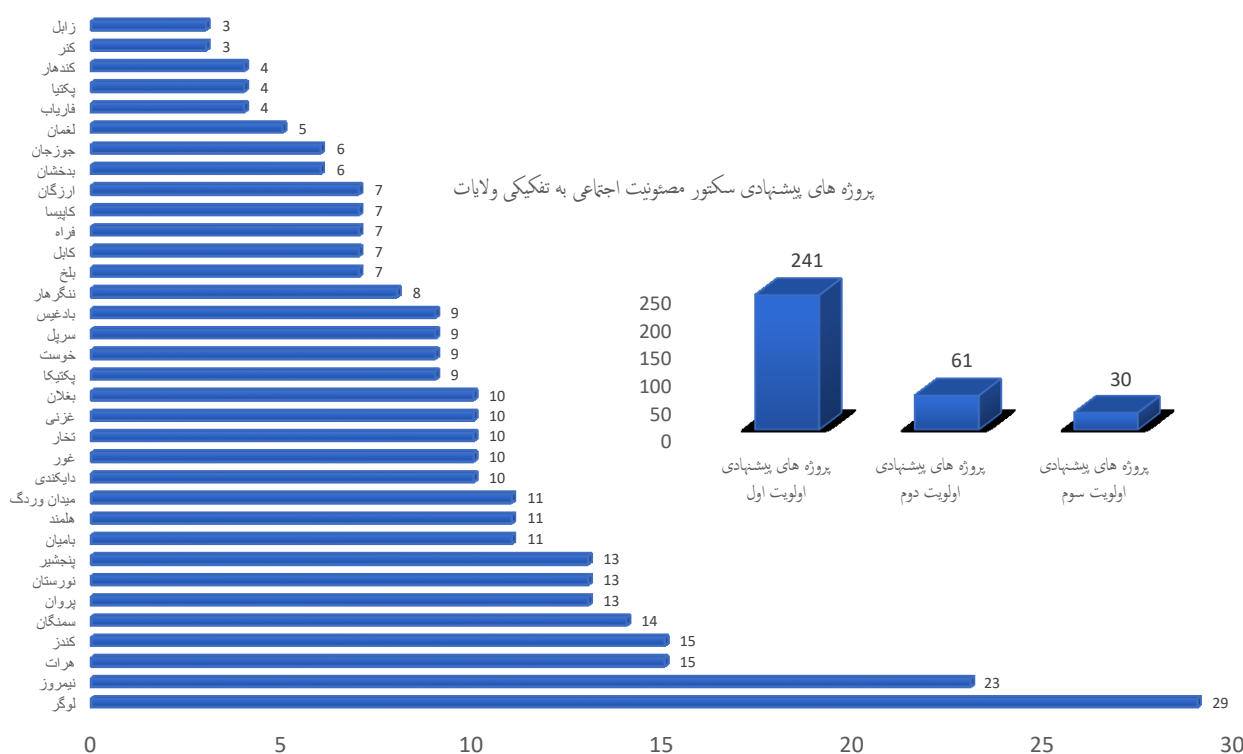
این سکتور رکن اساسی حیات اقتصادی و اجتماعی مردم افغانستان را تشکیل داده و بحیث نیروی محرک و رهبری کننده در گردانیدن این چرخ عظیم رول عمده و اساسی را به عهده دارد. از اینکه افغانستان کشور زراعتی بوده سکتور زراعت و انکشاف دهات منبع خوب اشتغال زایی است که تقریباً بیشتر از ۷۰٪ مردم کشور در آن مشغول میباشد. این سکتور در ارتقاء سطح زندگی و انکشاف دهات اهمیت چندین جانبه داشته و مقدم بر همه تولیدات زراعتی منبع اصلی غذا برای مردم میباشد. جهت دستیابی به اهداف پیش بینی شد در این سکتور برای سال ۱۳۹۷ جمعاً به تعداد (۱۰۲۹) پروژه انکشافی به ارزش مجموعی ۳۸۷,۰۱ میلیون دالراز مجموع ولایت کشورد پیشنهاد گردیده است .

با توجه به ارقام فوق در سکتور زراعت و انکشافی دهات در مقایسه با پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ که جمعا ۲۰۳۴ پروژه پیشنهاد گردیده بود حدود ۴۹,۴ فیصد کاهش بملاحظه میرسد، همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی نظریه سال مالی ۱۳۹۶ که مبلغ ۱۷۵۶,۵ ملیون دالر پیشبینی گردید بود حدود ۷۷,۸ فیصد کاهش بمیان آمده است

سکتور مصئونیت اجتماعی:

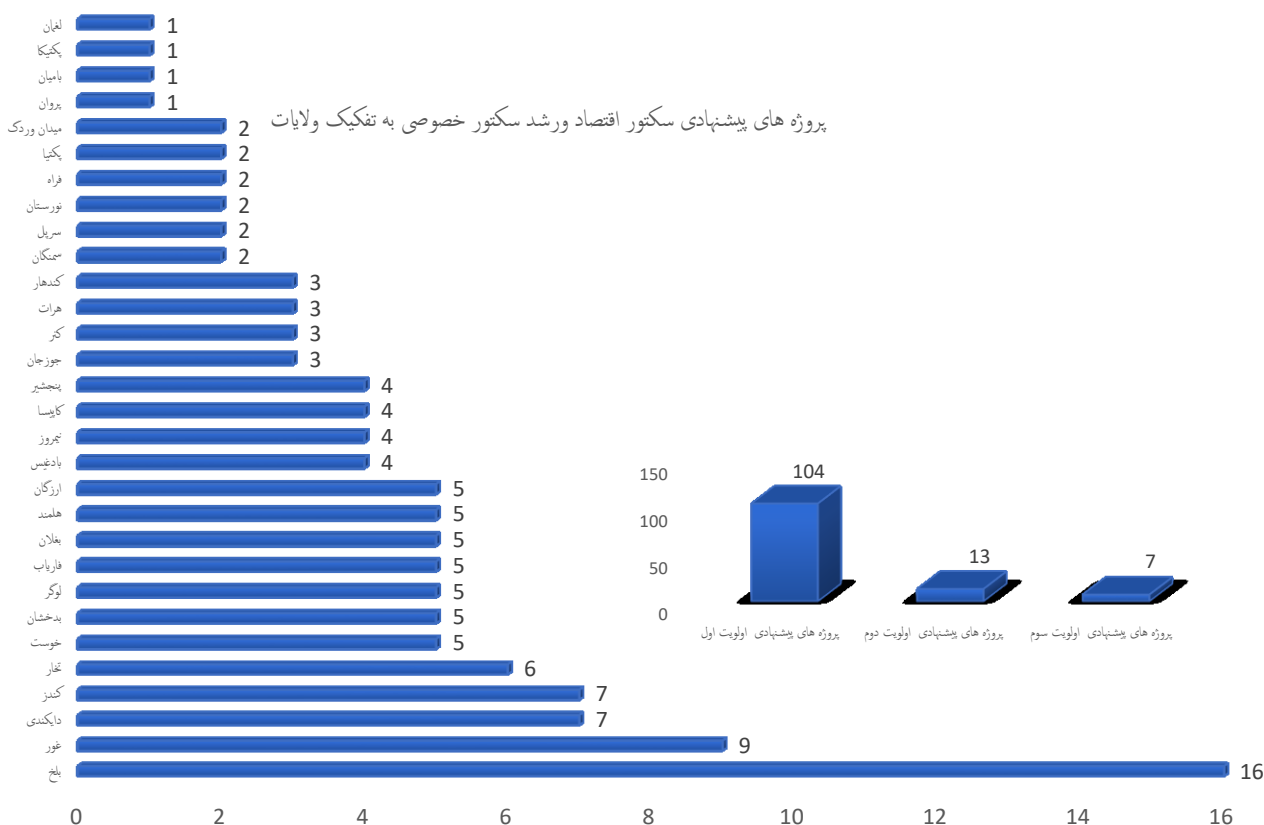
سکتور مصئونیت اجتماعی در راستای کاهش آسیب پذیری و کمک به اقشار فقیر و بی بضاعت جهت نجات از فقر و ایجاد عدالت اجتماعی در سراسر کشور بر مبنای ارزشهای اسلامی و سنن افغانی تلاش می‌ورزد. تقویه سرمایه گذاری مبتنی بر رشد و انکشاف برنامه های هدفمندانه برای افراد فقیر و تدارک امکانات استقرار مجدد پایدار برای تمام افغانهای مهاجر، عودت کنندگان و بیجا شدگان داخلی و حمایت حقوق آنها که خواهان برگشت دوباره به کشور و مناطق اصلی شان هستند از اهداف این سکتور می باشد. استخراج، تصفیه، ذخیره و توزیع آب آشامیدنی جهت رفاه و حفظ محیط زیست و همچنین ایجاد نظام شهری مطلوب و شهرهای سالم بر پایه اصول انکشاف پایدار به نحوی که همه مناطق کشور به خدمات لازم دسترسی داشته باشند از دیگر اهداف این سکتور محسوب می‌گردد. جهت دستیابی به اهداف پیشبینی شده در این سکتور برای سال ۱۳۹۷ جمعاً به تعداد (۳۳۲) پروژه انکشافی به هزینه مجموعی ۷۶,۰۴ میلیون دالر قرار ذیل پیش بینی واولویت بندی گردیده است .

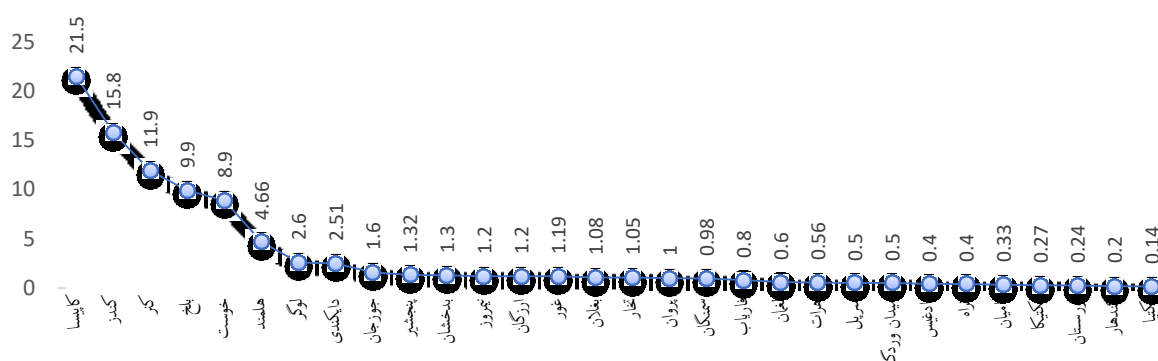
با توجه به ارقام فوق در سکتور مصئونیت اجتماعی در مقایسه با پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ که جمعا ۲۰۳۴ پروژه پیشنهاد گردیده بود حدود ۴۳,۷ فیصد کاهش بملاحظه میرسد، همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی نظربه سال مالی ۱۳۹۶ که ۱۵۵,۴۲ ملیون دالر پیشبینی گردیده بود حدود ۷۷,۸ فیصد کاهش بمیان آمده است .

۸- سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی:

رشد اقتصادی و تقویت سکتور خصوصی یکی از اهداف بزرگ و مهم دولت بوده که این سکتور از یکطرف از سایر سکتور ها متأثر گردیده و از طرف دیگر بالای سایر سکتورها میتواند تاثیر مستقیم داشته باشد. انکشاف سکتور خصوصی و رشد اقتصادی رضایت و رفاه عامه را بالا برده و باعث پایداری نظام دیموکراتیک میگردد. جهت دستیابی به اهداف این سکتور در سال ۱۳۹۷ جمعاً به تعداد (۱۲۴) پروژه پیشنهادی با هزینه مجموعی ۹۴,۶ ملیون دالر ۱۳۹۶ غرض سرمایه گذاری پیش بینی گردیده است .

مجموع بودجه

با توجه به ارقام فوق در سکتور اقتصاد ورشد سکتور خصوصی در مقایسه با پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۶ که جمعا ۲۰۳۴ پروژه پیشنهاد گردیده بود حدود ۴۶,۳ فیصد کاهش بملاحظه میرسد، همچنان در تخمین بودجه پیشنهادی نظربه سال مالی ۱۳۹۶ که مبلغ ۱۷۱,۱۳ میلیون دالر پیشبینی گردیده بود حدود ۴۴,۷ فیصد کاهش بمیان آمده است .

تحلیل اقتصادی پروژه های پیشنهادی سال مالی ۱۳۹۷

ناامنی ها، بی ثباتی سیاسی و اقتصادی، بی کاری و ناامیدی مردم نسبت به آینده، صدمات سنگینی به بدنه اقتصاد کشور وارد نموده و سبب گردیده است تا مراحل انکشاف اقتصادی و اجتماعی در سطح ولایات تا حدودی مشکل و پرمصرف گردد. بناً ایجاب مینماید تا برای اجرای کارهای اعمرائی و تطبیق فعالیت های انکشافی سعی و تلاش بیشتر بخرچ داده شود زیرا انجام فعالیت های اعمرائی آنها در بخش های ساختاری و زیربنائی از راهکارهایی است که می تواند کشور را از وضعیت موجود به سوی یک آینده مرفه و روشن سوق دهد.

پلان انکشافی ولایتی سال مالی ۱۳۹۷ از طریق روند مشارکتی و با همکاری واحد های دومی ادارات دولتی مطابق رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی باتدویر جلسات واجتماعات مردمی در سطح قریه ها و ولسوالیها که در ان نمایندگان مردمی در محل (شورای انکشافی قریه جات (CDC) شورای انکشافی ولسوالی ها (DDC) شورای ولایتی ، نهاد ها و ریاست های ادارات ولایتی، جامعه مدنی ، زنان وجوانان ، ادارات ملل متحد، موسسات غیر دولتی ملی و بین المللی و به اشتراک سایر مشارکین فعال در امور انکشافی ولایت ترتیب گردیده است تمامی پروژه ها طی کانسبت پروژه های پیشنهادی آماده شده و ادارات ولایتی سعی نموده اند تا به انعهده پروژه های انکشافی اولویت دهند که توانائی تطبیق ان را در سطح ولایت داشته و در حدودی با سقف بودجه ادارات مربوطه شان همخوانی داشته باشد .

پروژه های اولویت داده شده شامل پلان انکشافی ولایتی بادر نظر داشت نیازمندی های اقتصادی واجتماعی در مطابقت با اهداف چارچوب ملی صلح وانکشاف اقتصادی کشور و بادر نظر داشت اهداف انکشافی پایدار ASDGs در هشت سکتور (امنیت ، حکومتداری و حاکمیت قانون، معارف ، صحت ، زراعت وانکشاف دهات ، زیر بنا ومنابع طبیعی ، مصنویت اجتماعی

وسکتور اقتصاد ورشد سکتور خصوصی) در سطح ولایات ترتیب گردیده است که هدف از آن نزدیک ساختن مراجع تصمیم گیرنده به مردم و تطبیق به موقع و شفاف پروژه ها توسط ادارات زیربسط در تفاهم با مردم می باشد. اندازه وساختار نفوس عناصر اساسی پلانگذاری انكشافی اند که الزاماً باید حین پلان ها وپروگرام های انكشافی درنظر گرفته شود. مجموع نفوس افغانستان درسال ۱۳۹۵ حدود ۲۹,۲ ملیون نفربرآورد شده که از آن جمله ۵۱ فیصد را ذکور و ۴۹ فیصد را اناث تشکیل میدهد توزیع نفوس میان مناطق شهری و دهاتی نشان میدهد که از مجموع نفوس مسکون کشور ۲۰,۸ ملیون نفر در مناطق دهاتی و ۶,۹ ملیون نفر در مناطق شهری زندگی میکنند. علاوه بر آن حدود ۱,۵ ملیون نفر کوچی هستند. بناً اولویت دهی پروژه های انكشافی و اختصاص منابع مالی جهت تمویل برنامه های انكشافی در ولایات کشور ایجاب مینماید تا به ساختار و توزیع نفوس به تفکیک ولایات کشور و وضعیت زنده گی اجتماعی بادر نظر داشت عرضه خدمات موجود در سطح ولایات توجه جدی صورت گیرد.

سکتور زراعت و انكشاف دهات منحيث سکتور کلیدی در بهبود سطح استخدام و تهیه مواد خام برای صنایع زراعتی رول عمده و اساسی داشته و هدف استراتژیک دولت در این سکتور جذب سرمایگذاری سکتور خصوصی برای تغییر از سیستم کنونی زراعت عنعنوی به زراعت تجارتي به عنوان منبع با ارزش معیشت میباشد. با توجه به اینکه بیشتر از ۷۵ درصد نفوس کشور در مناطق روستائی زندگی مینمایند، به نسبت عدم رشد صنایع، نبود فابریکات تولیدی، ساکنین روستا ها عموماً به زراعت اشتغال داشته واکثراً به حالت فقر زندگی مینمایند.

محصولات زراعتی بلاخص تولید گندم از جمله محصولات عمده و اساسی میباشد که در حدود ۸۹ فیصد مجموع کل مصارف غله جات را در کشور تشکیل میدهد. تولید گندم در سال ۱۳۹۵ به ۶,۴ میلیو ن تن می رسد. این رقم ۵,۲ فیصد کاهش را نسبت به سال گذشته نشان میدهد همچنان تولید برنج ۱۳,۰۳ فیصد و مقدار تولید جو ۱,۲۵ فیصد و تولید جوار ۴,۱ فیصد کاهش را نسبت به سال ۱۳۹۴ نشان میدهد.

بناً یگانه راه کاهش فقر و مساعد ساختن زمینه اشتغال به مردم رشد و انكشاف زراعت و ایجاد صنایع مرتبط به سکتور زراعت بوسیله احداث بندهای آبیاری و افزایش تولید محصولات زراعتی بوده که باعث بهبود درآمد مردم و توسعه اقتصادی در سطح ولایات کشور خواهد شد. بر علاوه سرمایه گذاری روی سکتور زراعت، تشویق دهاقین به کشت محصولات زراعتی، ارایه خدمات با کیفیت زراعتی برای دهاقین سبب محو کشت مواد مخدر نیز در سطح ولایات کشور خواهد گردید.

با توجه به اینکه از مجموع اراضی کشور ۱۲ فیصد ساحه قابل زرع ۳ فیصد ساحه جنگلات ۴۶ فیصد ساحه علفچر ها و ۳۹ فیصد ان ساحات کوه ها و ابادی ها می باشد. بنا نیاز مبرم است تادرمیکانیزه سازی سیستم زراعتی و تطبیق پروژه های چون اعمار بندهای آب و مهار نمودن آبهای سطحی کشور، ایجاد صنایع و فابریکات به منظور پروسس تولیدات زراعتی و مالداري، توسعه نباتات طبی، احیا جنگلات و علفچرها، ترویج و توسعه کشت زعفران، رشد و تقویه مراکز تحقیقات زراعتی و مالداري، اعمار سردخانه ها جهت تذخیر تولیدات زراعتی،

بازاریابی تولیدات و محصولات زراعتی و مالداري، که میتواند زمینه اشتغال را برای حد اکثر نفوس کشور مهیا نماید توجه جدی مبذول گردد.

همچنان احداث سرکهای روستائی وشاهراه ها که باعث رفاهیت عامه گردیده وسبب بهتر شدن عرضه خدمات حمل و نقل اموال تجارتي، فراورده های زراعتی ومسافرین میگردد، تاثیر مثبت را بالای بهبود امنیت وتامین حاکمیت قانون وحکومت داری برجا میگذارد.

اعمار واحداث زیربنا های مواصلاتی از لحاظ اقتصادی واجتماعی بر علاوه تامین انکشاف متوازن درسطح محلات سبب ایجاد سهولت های نظامی درنقاط مختلف کشور گردیده وبالای تامین امنیت که هدف آن دستیابی به ثبات اجتماعی، تطبیق قانون، و بهبود امنیت فردی تمام افغان ها در سراسر کشور میباشد. شرط حیاتی حکومتداری موثر، انکشاف سکتور خصوصی، توسعه اقتصادی، کاهش فقر، و حراست از آزادی های فردی میباشد تاثیر مستقیم دارد. انکشاف و بهبود اقتصادی یک کشور ارتباط مستقیم به انکشاف زیربنای اقتصادی اعم از مواصلاتی، صنعتی، استخراجی و انرژی دارد. در کشور ما بخصوص درسطح ولایات وولسوالیها انتقال متاع زراعتی نفع و ضرر شان مستقیم به چگونگی وضعیت انتقالات ربط دارد.

انرژی صنایع و استخراج یکی از اجزای مهم دیگر سکتور زیربنا بوده بدون انرژی صنعتی شدن ناممکن بوده و بدون آن بکار انداختن مواد خام صورت گرفته نمیتواند و درنهایت بدون صنعتی شدن خود کفایی میسر نمی شود. پس گفته میتوانیم که زیربنا اساس زندگی مرفح، سربلند و خود کفایی یک جامعه را میسازد.

با ایجاد برنامه های انکشافی وپروژه های ساختمانی دراین عرصه زمینه ایجاد اشتغال برای کتله بزرگ از هموطنان ما بمیان خواهد آمد، بناً ایجاب مینماید تابه پروژه های ساختمانی و زیربنای ترانسپورتي واحداث سرک های مواصلاتی روستائی که از طریق پلان های انکشافی ولایتی (PDPs) پیشنهاد واولویت بندی گردیده است توجه جدی مبذول گردد.

سکتور معارف یکی از سکتورهای مهم و از اهداف عمده دولت افغانستان میباشد. این سکتور در امر آموزش، تعلیم و تربیه کادرها در کشور فعالیت نموده و بطور مستقیم و غیر مستقیم بالای انکشاف و رشد اقتصادی و اجتماعی کشور تاثیر گذار میباشد.

به اساس سروی جدیدی که درسال ۱۳۹۵ توسط وزارت معارف صورت گرفته تعداد مجموعی مکاتب درسطح کشور ۱۶۰۴۹ باب بوده است. مجموع شاگردان مکاتب به تعداد ۸،۸ میلیون شاگرد میرسد که از جمله ۳،۴ میلیون شاگرد آن را اناث تشکیل میدهد. این ارقام دربرگیرنده مکاتب ابتدائی، متوسطه، لیسه، مسلکی، شپی لیسه ها، تربیه معلم، انستیتوت های تخنیکی ومسلکی و تعلیمات دینی میباشد. ارقام اناث سال ۱۳۹۵ به مقایسه شاگردان اناث سال ۱۳۹۴ حدود ۸،۵ فیصد کاهش یافته است.

تحصیلات عالی در سال ۱۳۹۵ تعداد پوهنتون هاوموسسات تحصیلات عالی دولتی وخصوصی در کشور ۱۵۷ باب و پوهنخچی ها ۶۲۲ باب و تعداد انستیتوت های علوم صحتی ۹ باب میباشد که در آن به تعداد ۳۴۲۰۴۳ محصل مصروف تحصیل اند وازجمله ۷۷۹۰۹ محصل آنرا اناث تشکیل میدهد.

ارقام اناث سال ۱۳۹۵ به مقایسه جدیدالشمولن اناث سال ۱۳۹۴ به اندازه ۱۸,۷ فیصد افزایش یافته است

ولی موجودیت این تعداد مکاتب و موسسات تعلیمی بسنده نبوده و ایجاب اعمار مکاتب بیشتری را در سطح ولایات مینماید زیرا خصوصیات بسیار برجسته نفوس افغانستان ساختار سنی بسیار جوان آنست. حدود (۸,۱۲ میلیون) زیر سن ۱۵ سال میباشند، فیصدی نفوس زیر ۱۵ سال در میان بلندترین فیصدی ها در جهان بوده و نظراً به کشور های همسایه به میزان قابل ملاحظه بلنداست این وضعیت ایجاب مینماید تا برنامه ها و پروژه های تعلیمی را برای اطفال کشور رویدست گرفت و در اعمار و ساختمان مکاتب توجه جدی گردد.

بر علاوه تعداد کثیری از مکاتب وجود دارد که فاقد تعمیرات معیاری و تدریسی میباشند که ضرورت اشد به ساختمان تعمیرات مکاتب در سطح محلات و ولسوالیها دارد، نبود تعمیرات تدریسی سبب تضعیف کیفیت تدریس نیز گردیده است

صحت برای تمام افغان ها از اهداف بزرگ و طویل المدت ایست که از آغازین روزهای ایجاد دولت جدید بالای آن تمرکز گردیده و تا اکنون با هزینه میلیون ها دالر در این سکتور دستاوردهای خوبی داشته است. در سال ۱۳۹۵ به تعداد ۱۷۰ باب شفاخانه های دولتی ۳۸۸ باب شفاخانه های خصوصی وجود داشته تعداد شفاخانه های دولتی به اندازه ۱,۱۱ فیصد افزایش را نظر به سال ۱۳۹۴ منعکس میسازد. و در شفاخانه های خصوصی به اندازه ۳۵,۶ فیصد افزایش رونما گردیده.

در سال ۱۳۹۵ به تعداد ۴۱۷ مراکز صحتی جامع ۹۲۳ مراکز صحتی اساسی و به تعداد ۸۳۳ مراکز صحتی فرعی موجود بوده که در مقایسه به سال قبل در تعداد مراکز صحتی جامع به اندازه ۷,۱ فیصد افزایش و در تعداد مراکز صحتی اساسی مراکز صحتی فرعی بالترتیب ۰,۱ و ۷,۴ فیصد کاهش به عمل آمده. همچنان تعداد البراتوار های دولتی ۸۴۲ باب بوده در حالیکه تعداد البراتوار های خصوصی به ۱۳۰۳ باب میرسد که در مقایسه به سال ۱۳۹۴ تعداد البراتوار های دولتی ۵,۹ فیصد و تعداد البراتوار های خصوصی به اندازه ۹,۲۱ فیصد افزایش یافته است. قابل تذکر است که تعداد در ملتونهای خصوصی در سال ۱۳۹۵ به ۱۱۸۸۶ باب بوده که به اندازه ۷,۰ فیصد در مقایسه به سال قبل افزایش را نشان میدهد

با انهم عدم دسترسی تمامی اتباع افغانستان به خدمات صحتی معیاری هنوز هم از آرمان ها و اهداف مهم دولت بوده و ایجاب سرمایه گذاری بیشتری در این سکتور احساس میگردد.

رشد اقتصادی و تقویت سکتور خصوصی یکی از اهداف بزرگ و مهم دولت بوده که این سکتور از یکطرف از سایر سکتور ها متأثر گردیده و از طرف دیگر بالای سایر سکتورها میتواند تاثیر مستقیم داشته باشد. انکشاف سکتور خصوصی و رشد اقتصادی رضایت و رفاه عامه را بالا برده و باعث پایداری نظام دیموکراتیک میگردد.

وضعیت فعلی سکتور صنایع در سال ۱۳۹۵ در محصول ناخالص داخلی ۴,۲۱ فیصد سهم داشته است. اکثر صنایع فابریکاتی بطور عمده جهت مصرف داخلی تولید مینمایند. بطور مثال کود کیمیاوی، سمنت، آدویه، نمک، کاغذ، تشناب، آرد، نان و سایر محصولات نانوائی، گوشت، میوه خشک، صابون و غیره. ارزش تولیدات

سکتر خصوصی در سال ۱۳۹۵ به اندازه ۶،۲۱ فیصد کاهش یافته است بناً ایجاب مینماید تا بمنظور رشد و تقویت سکتر خصوصی برنامه های انکشافی طرح و سهولت ها و خدمات لازم فراهم گردد .

احداث پارک های صنعتی و ایجاد سهولت های لازم در عرصه های انرژی ، و مارکیتینگ محصولات و تولیدات صنعتی سکتر خصوصی سبب میگردد تا سرمایه گذاران داخلی را تشویق وزمینه سرمایه گذاری خارجی را در کشور فراهم نماید

حمایت این سکتر میتواند زمینه اشتغال را برای افراد مستعد به کار در سطح ولایات فراهم نموده واز فرار سرمایه به خارج از کشور جلوگیری نماید .

مرور اجمالی بودجه انکشافی ملی سال مالی ۱۳۹۷

مجموع بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۷ حدود ۳۷۷ میلیارد افغانی تخمین شده است که ۲۵ فیصد تولید ناخالص داخلی را ارایه مینماید ، بودجه عادی که بمنظور تمویل فعالیت های عملیاتی حکومت مورد استفاده قرار میگیرد به شمول خدمات ملکی و برنامه های ملی حدود ۷۱ فیصد مجموع بودجه را تشکیل میدهد .

به اساس گزارش مصرف (۳۰ قوس ۱۳۹۶) در سال مالی ۱۳۹۶ مصرف بودجه عادی بالغ به ۲۵۴ میلیارد افغانی بوده این رقم در بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ با حدود ۵ فیصد افزایش جمعا بودجه عادی ۲۶۶ میلیارد مبلغ افغانی پیشبینی گردیده است.

مصرف بودجه انکشافی اختیاری در سال ۱۳۹۶ حدود ۴۱ میلیارد افغانی بوده که برای سال مالی ۱۳۹۷ مجموع بودجه انکشافی اختیاری ۵۲ میلیارد افغانی پیشبینی گردیده است .

بودجه انکشافی غیراختیاری در سال مالی ۱۳۹۷ حدود ۵۹ میلیارد افغانی تخمین گردیده است

مجموع بودجه انکشاف ملی برای سال مالی ۱۳۹۷ حدود ۱۱۱.۰۵ میلیارد افغانی پیشبینی گردیده است که سکتر زیربنا و منابع طبیعی با داشتن ۴۲،۰۲ میلیارد افغانی بیشترین سقف بودجه انکشافی را به اساس تقسیمات سکتوری برای تطبیق برنامه ها و پروژه های انکشافی برای سال مالی ۱۳۹۷ از آن خود نموده و به تعقیب آن سکتر زراعت و انکشاف دهات با داشتن ۲۹،۵ میلیارد افغانی و سکتر صحت با ۱۱،۰۹ میلیارد افغانی در جایگاه سوم قرار دارد .

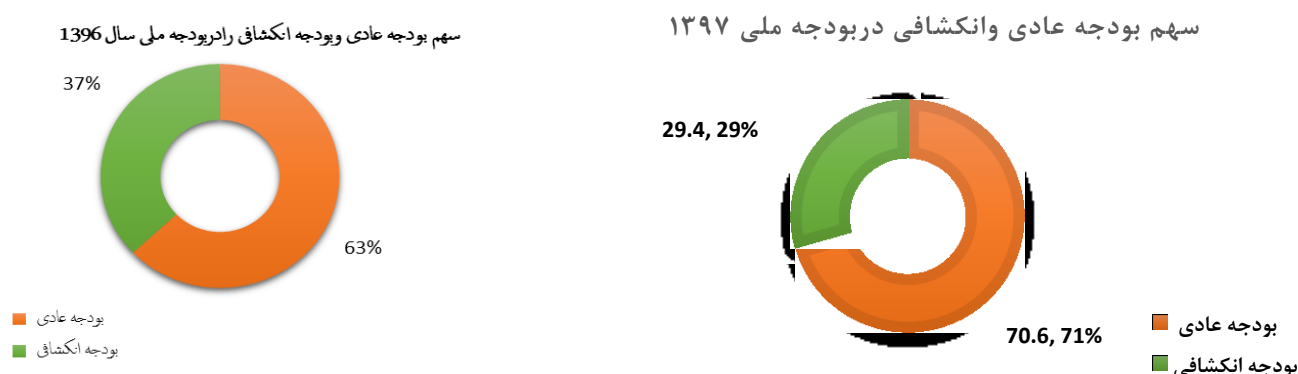
بودجه منظور شده ۱۳۹۷ ارقام به میلیون افغانی			بودجه منظور شده ۱۳۹۷ ارقام به میلیون دالر			اداره
مجموع	غیر اختیاری	اختیاری	مجموع	غیر اختیاری	اختیاری	
111,056.87	58,971.48	52,085.39	1,625.06	862.91	762.15	مجموع کل
8,625.32	2,506.88	6,118.44	126.21	36.68	89.53	کود احتیاط
102,431.55	56,464.60	45,966.95	1,498.85	826.23	672.62	مجموع سکتر ها
2,069.07	34.17	2,034.90	30.28	0.50	29.78	سکتر امنیت
5,720.50	4,186.93	1,533.57	83.71	61.27	22.44	سکتر حکومتداری، حاکمیت قانون و حقوق بشری
42,023.36	19,750.28	22,273.08	614.92	289.00	325.92	سکتر زیربنا و منابع طبیعی
7,381.65	3,127.26	4,254.38	108.01	45.76	62.25	سکتر معارف
11,097.05	7,240.69	3,856.36	162.38	105.95	56.43	سکتر صحت

29,543.16	20,660.44	8,882.72	432.30	302.32	129.98	سکتور زراعت و انکشاف دهات
1,276.41	221.52	1,054.89	18.68	3.24	15.44	سکتور مسئولیت اجتماعی
3,320.35	1,243.31	2,077.04	48.59	18.19	30.39	سکتور اداره اقتصادی

مقایسه بودجه انکشافی سالهای مالی ۱۳۹۶ - ۱۳۹۷ به تفکیک سکتور :

بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۶ حاوی ۴۲۹,۴ میلیارد افغانی معادل ۶,۴ میلیارد دالر امریکائی پیشبینی گردیده بود .

از مجموع بودجه ملی ۱۳۹۶ مبلغ ۴,۰ میلیارد دالر (۶۳) فیصد انرا بودجه عادی ومبلغ (۲,۴) میلیارد دالر (۳۷) فیصد انرا بودجه انکشافی تشکیل میدهد.

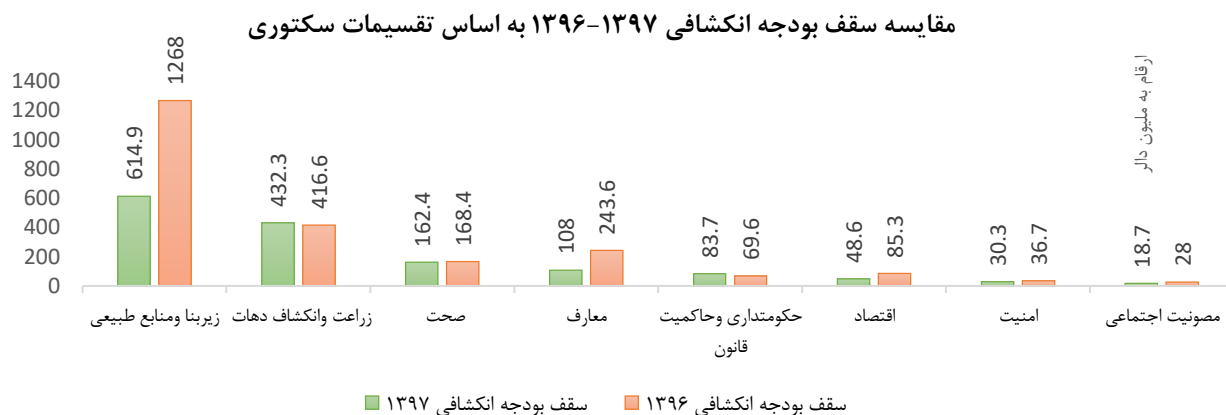

مجموع سرمایه گزاری پروژه های جدید بالغ به (۱,۱۷) میلیارد دالر ومجموع بودجه انکشافی که غرض تمویل پروژه های انتقالی طی سال مالی ۱۳۹۶ در نظر قرار گرفته شده بود بالغ به (۱,۲۲) میلیارد دالر میباشد .

فیصدی مجموعی	مجموع بودجه انکشافی به تفکیک سکتورها	بودجه انکشافی پروژه های جدید / انتقالی سال مالی ۱۳۹۶ به اساس سکتورها				
		ارقام به (۰۰۰) دالر				سکتورها
		فیصد	جدید	فیصد	انتقالی	
۱,۵	\$ 36,713	2.5	\$ 30,884	0.5	\$ 5,829	امنیت
۲,۹	\$ 69,605	4.2	\$ 51,748	1.5	\$ 17,857	حکومتداری و حاکمیت قانون
۵۲,۸	\$ 1,268,246	39.2	\$ 480,685	66.9	\$ 787,561	زیر بنا ومنابع طبیعی
۱۰,۱	\$ 243,600	7.1	\$ 87,304	13.3	\$ 156,296	معارف
۷	\$ 168,480	8.2	\$ 99,942	5.8	\$ 68,538	صحت
۱۷,۳	\$ 416,669	28.7	\$ 351,157	5.6	\$ 65,512	زراعت و انکشاف دهات
۱,۲	\$ 28,053	1.2	\$ 14,320	1.2	\$ 13,733	مسئولیت اجتماعی
۳,۵	\$ 85,303	4.3	\$ 52,417	2.8	\$ 32,886	اقتصاد ورشد سکتور خصوصی
۳,۶	\$ 86,338	4.7	\$ 57,000	2.5	\$ 29,338	کودها احتیاطی
۱۰۰	\$ 2,403,007	100	\$ 1,225,457	1۰۰	\$ 1,177,550	مجموع

بادر نظر داشت ارقام فوق سقف بودجه ملی ۱۳۹۷ حدود ۵۲,۴ میلیارد افغانی کاهش را به مقایسه بودجه ملی ۱۳۹۶ نشان میدهد . سهم بودجه انکشافی به تناسب بودجه ملی ۱۳۹۷ حدود ۲۹,۴ فیصد بوده در حالیکه سهم بودجه انکشافی به تناسب بودجه ملی ۱۳۹۶ حدود ۳۷ فیصد بوده است .

بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ حدود ۰,۸ میلیارد کاهش را نظر به بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۶ ارایه مینماید همچنان در صورت که بودجه انکشافی سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ را مقایسه نمایم دیده میشود که :

تحلیل پروژه های (انتقالی و جدید) شامل بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ به تفکیک سکتور :

جمعاً بتعداد (705) پروژه انکشافی به ارزش مجموعی (۱۰۲,۴) میلیارد افغانی که (۱,۴۹) میلیارد دالر امریکای میگردد شامل سند بودجه انکشافی ملی سال ۱۳۹۷ میباشد . که از مجموع پروژه های فوق الذکر بتعداد (۶۳۰) پروژه انتقالی به ارزش مجموعی (۹۵,۲) میلیارد افغانی و بتعداد (۷۵) پروژه به ارزش مجموعی (۷,۲) میلیارد افغانی میباشد

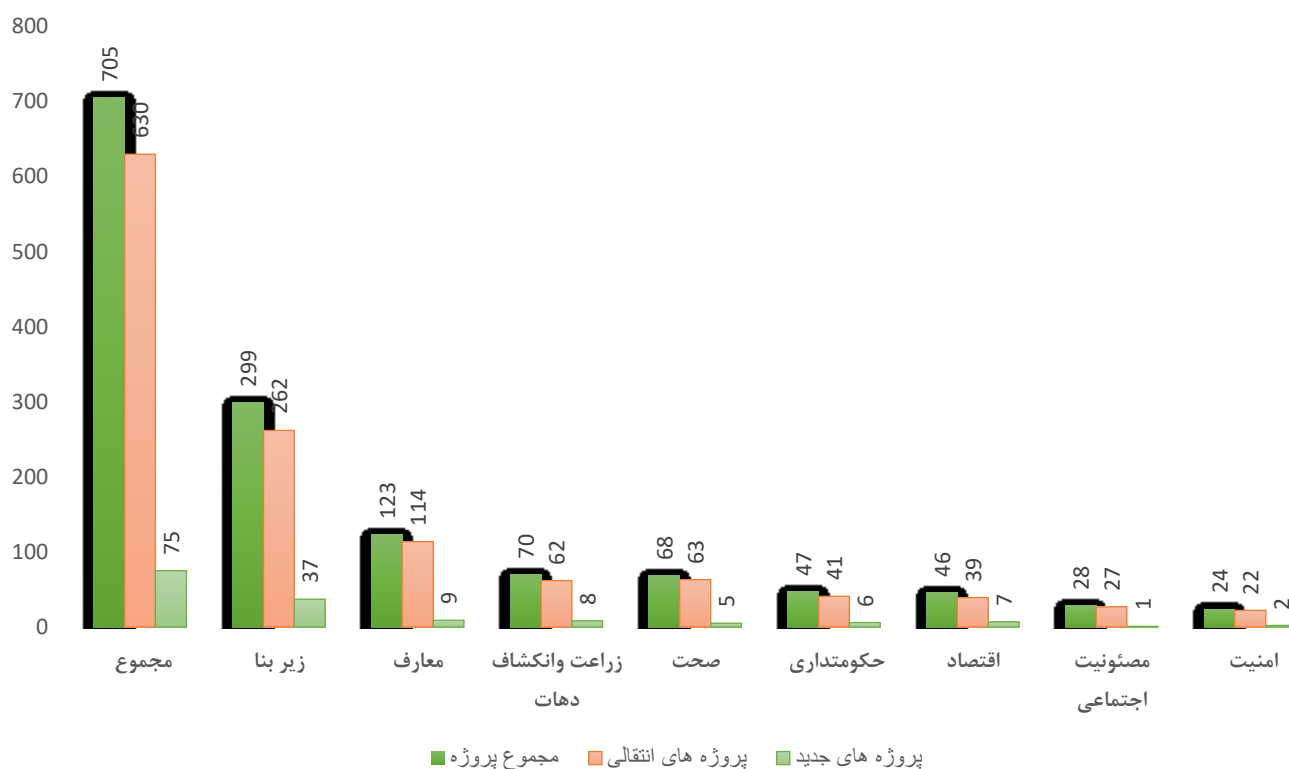
جدول ذیل تعداد پروژه های انکشافی (انتقالی/ جدید) وسهم بودجه انکشافی ۱۳۹۷ به تفکیک سکتور را ارایه مینماید

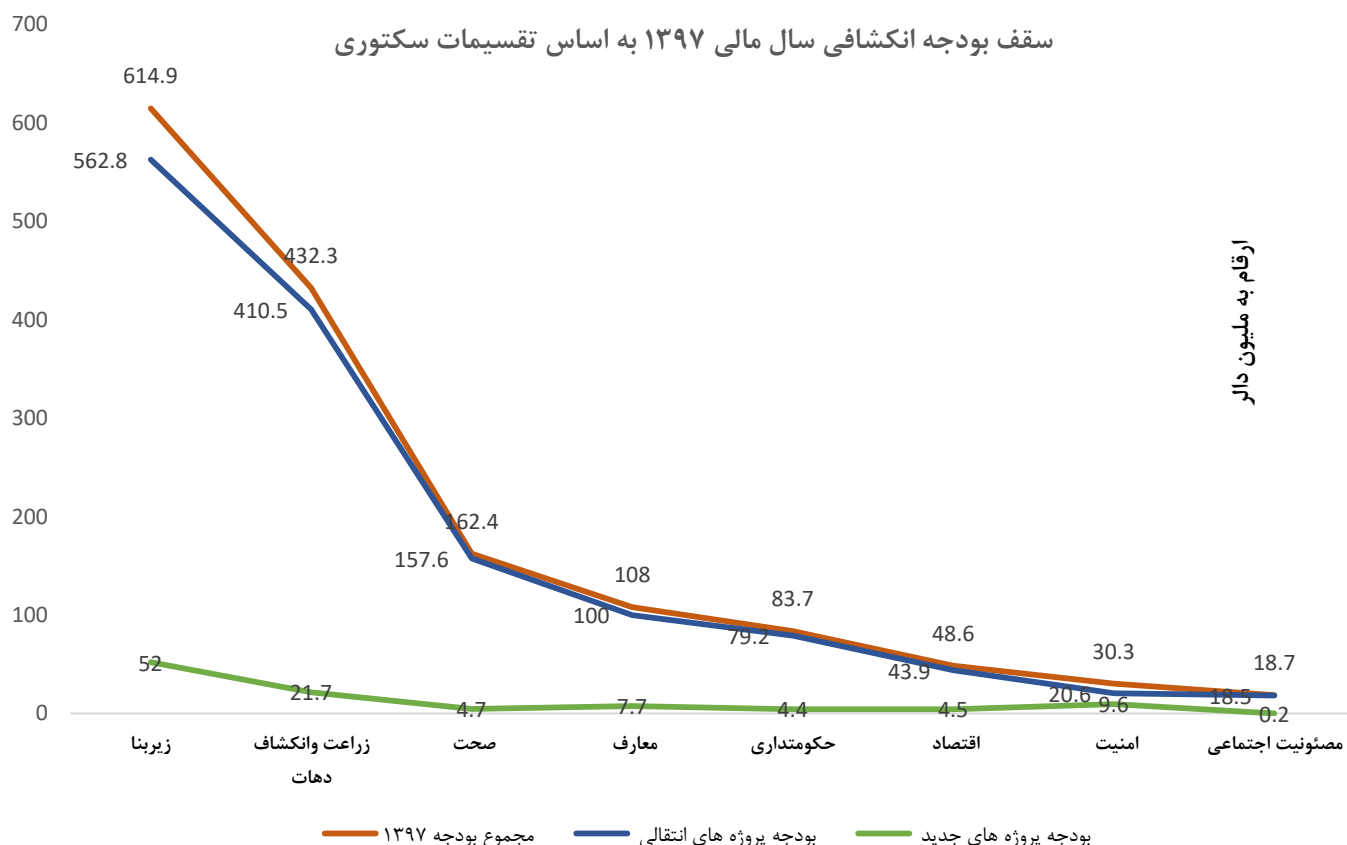
سکتور	تعداد پروژه انتقالی	مبلغ بودجه انتقالی به افغانی	مبلغ بودجه انتقالی به دالر	تعداد پروژه جدید	مبلغ بودجه جدید به افغانی	مبلغ بودجه جدید به دالر	مبلغ بودجه کل به افغانی	مبلغ بودجه کل به دالر
امنیت	22	۱,۴۱۱,۰۷۰,۰۰۰	\$ 20.65	2	۶۵۸,۰۰۰,۰۰۰	\$ 9.63	2,069,070,000	\$ 30.30
حکومتداری ، حاکمیت قانون و حقوق بشر	41	۵,۴۱۳,۴۸۸,۰۰۰	\$ 79.22	6	۳۰۷,۰۱۲,۰۰۰	\$ 4.49	5,720,500,000	\$ 83.70
زیر بنا و منابع طبیعی	262	۳۸,۴۶۵,۳۲۱,۹۹۹	\$ 562.87	37	۳,۵۵۸,۰۳۶,۰۰۰	\$ 52.07	42,023,357,999	\$ 614.90
معارف	114	۶,۸۵۱,۷۶۷,۸۶۳	\$ 100.26	9	۵۲۹,۸۸۰,۰۰۰	\$ 7.75	7,381,647,863	\$ 108.00
صحت	63	۱۰,۷۷۲,۵۶۵,۸۱۲	\$ 157.64	5	۳۲۴,۴۸۲,۰۰۰	\$ 4.75	11,097,047,862	\$ 162.40
زراعت و انکشاف دهات	62	۲۸,۰۵۷,۴۶۵,۷۸۰	\$ 410.57	8	۱,۴۸۵,۶۹۸,۴۱۰	\$ 21.74	۲۹,۵۴۳,۱۶۴,۱۹۰	\$ 432.30
مصونیت اجتماعی	27	۱,۲۶۴,۵۳۱,۱۰۴	\$ 18.50	1	۱۱,۸۸۰,۹۰۹	\$ 0.17	1,276,412,013	\$ 18.70

اقتصاد	39	۳,۰۰۶,۴۰۲,۸۰۰	\$ 43.99	7	۳۱۳,۹۵۰,۰۰۰	\$ 4.59	46	3,320,352,800	\$ 48.60
مجموع	630	۹۵,۲۴۲,۶۱۳,۴۰۸	\$ 1,393.70	75	۷,۱۸۸,۹۳۹,۳۱۹	\$ 105.20	705	۱۰۲,۴۳۱,۵۵۲,۷۲۷	\$ 1,498.90

طوری‌که در جدول فوق ملاحظه می‌گردد سکتور زیربنا با (۲۹۹) پروژه انکشافی (جدید و انتقالی) در سال مالی ۱۳۹۷ بیشترین تعداد پروژه های انکشافی را دارا بوده و این سکتور با داشتن (۴۲,۰۲) میلیارد افغانی بودجه انکشافی (اختیاری و غیر اختیاری) جایگاه نخست را از آن خود نموده است ، به تعقیب آن سکتور معارف با داشتن (۱۲۳) پروژه سکتور زراعت (۷۰) پروژه ، سکتور صحت (۶۸) پروژه ، سکتور حکومتداری (۴۷) پروژه ، سکتور اقتصاد (۴۶) پروژه ، سکتور مصئونیت اجتماعی (۲۸) پروژه و سکتور امنیت با (۲۴) پروژه به ترتیب در رتبه گوری های بعدی قرار دارند . از لحاظ تقسیمات بودجی سکتور زیربنا و منابع طبیعی در جایگاه نخست و به تعقیب آن سکتور زراعت و انکشاف دهات با داشتن (۲۹,۵) میلیارد افغانی ، سکتور صحت با (۱۱,۰۹) میلیارد افغانی ، سکتور معارف با (۷,۳) میلیارد افغانی ، سکتور حکومتداری با (۵,۷) میلیارد ، سکتور اقتصاد با (۳,۳) میلیارد ، سکتور امنیت با (۲,۰۶) میلیارد و سکتور مصئونیت اجتماعی با (۱,۲۷) میلیارد افغانی در قدمه های بعدی قرار دارند .

پروژه های منظور شده شامل بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۲۹۷ به تفکیک سکتور

جدول فوق سهم بودجه انکشافی (اختیاری / غیر اختیاری) را به تفکیک سکتر ارایه نموده است به اساس ارقام فوق الذکر سکتر زیربنا و منابع طبیعی با (۶۱۴,۹) میلیون دالر بیشترین بودجه انکشافی را از آن خود نموده است که به تعقیب آن از لحاظ سقف بودجوی سکتر زراعت و انکشاف دهات با (۴۳۲,۳) میلیون دالر قرار دارد .

سکتر معارف با (۱۰۸) میلیون دالر ، سکتر حکومتداری با (۸۳,۷) میلیون دالر ، سکتر اقتصاد با (۴۸,۶) میلیون دالر ، سکتر امنیت با (۳۰,۳) میلیون دالر و سکتر مصنویت اجتماعی با (۱۸,۷) میلیون دالر به اساس تقسیمات سکتری بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ جایگاه آخری دارد .

سهم بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ به تفکیک ولایات .

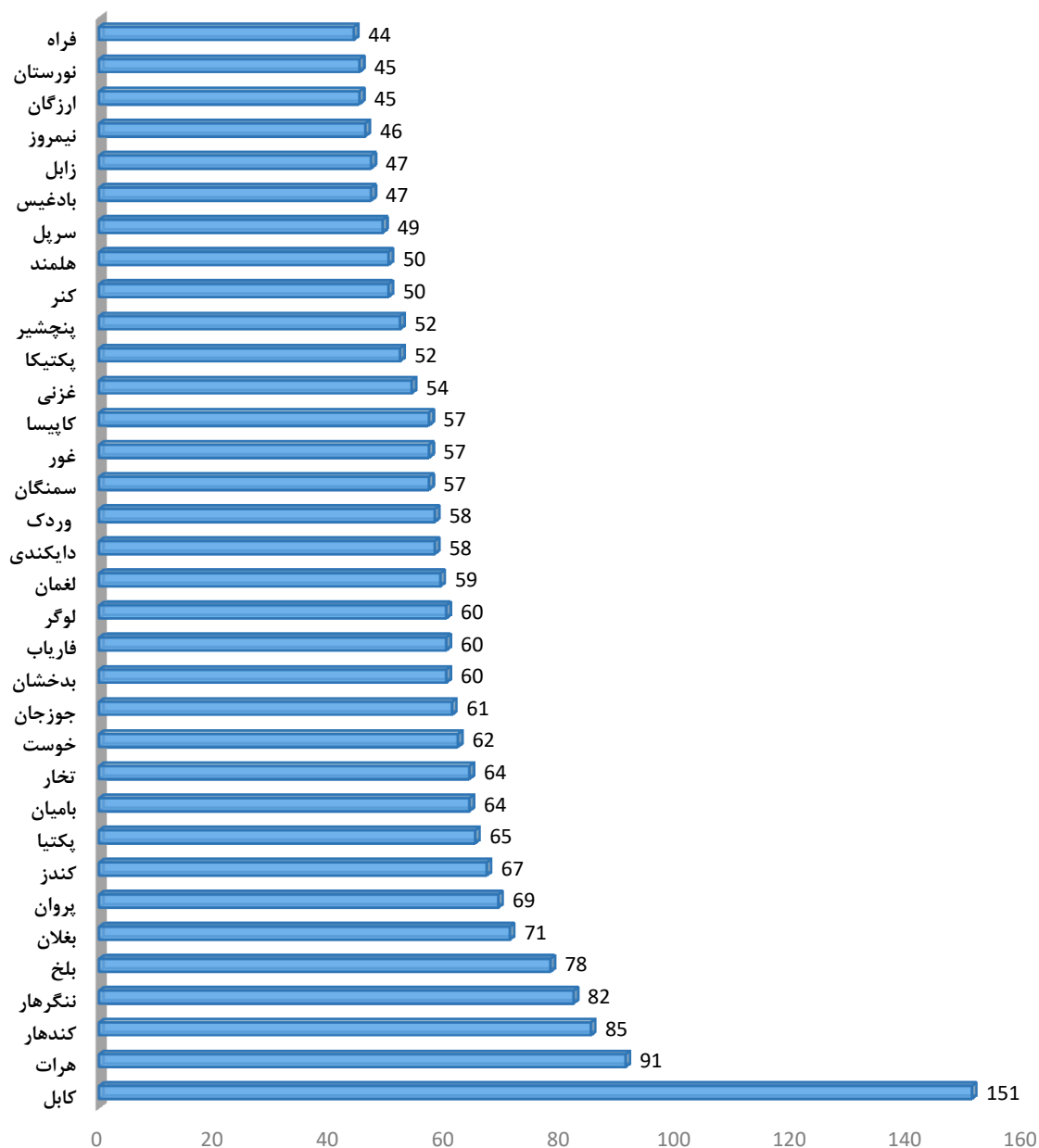
به اساس تقسیمات ولایتی بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۷ جمعا بتعداد 2117 پروژه انکشافی (جدید و انتقالی) به قیمت مجموعی ۶۱,۷ میلیارد افغانی غرض رشد و انکشاف اقتصادی و اجتماعی درسکترهای هشت گانه انکشاف ملی کشور به سطح ولایات منظور گردیده است .

جدول ذیل تعداد پروژه ها و سهم بودجه انکشافی (اختیاری / غیر اختیاری) را به تفکیک ولایات ارایه مینماید .

ردیف	اسم ولایات	مجموع پروژه	مجموع بودجه به افغانی	مجموع بودجه به دالر
۱	ارزگان	45	499,309,314	7,306,253
۲	بادغیس	47	1,081,513,625	15,825,485
۳	بامیان	64	1,924,897,092	28,166,478
۴	بدخشان	60	1,879,725,239	27,505,491
۵	بغلان	71	1,447,609,964	21,182,469
۶	بلخ	78	2,489,165,976	36,423,266
۷	پروان	69	3,064,975,626	44,848,926
۸	پکتیا	65	1,204,670,760	17,627,608
۹	پکتیکا	52	802,447,816	11,741,993
۱۰	پنجشیر	52	445,102,016	6,513,053
۱۱	تخار	64	1,774,781,318	25,969,876
۱۲	جوزجان	61	2,191,170,119	32,062,776
۱۳	خوست	62	717,283,927	10,495,814
۱۴	دایکندی	58	1,051,527,363	15,386,704
۱۵	زابل	47	545,448,085	7,981,388
۱۶	سرپل	49	674,455,445	9,869,117
۱۷	سمنگان	57	1,625,038,365	23,778,729
۱۸	غزنی	54	787,611,776	11,524,902
۱۹	غور	57	996,270,015	14,578,139
۲۰	فاریاب	60	1,430,006,962	20,924,890
۲۱	فراه	44	675,558,612	9,885,259
۲۲	کابل	151	14,800,500,454	216,571,561
۲۳	کاپیسا	57	1,056,890,962	15,465,188
۲۴	کندز	67	924,912,744	13,533,988
۲۵	کندهار	85	2,369,639,387	34,674,267
۲۶	کنر	50	788,250,822	11,534,253
۲۷	لغمان	59	800,195,676	11,709,038
۲۸	لوگر	60	1,173,838,044	17,176,442
۲۹	وردک	58	1,269,762,007	18,580,070
۳۰	ننګرهار	82	2,985,563,299	43,686,908
۳۱	نورستان	45	776,109,415	11,356,591
۳۲	نیمروز	46	972,363,743	14,228,325
۳۳	هرات	91	5,409,156,772	79,150,670
۳۴	هلمند	50	1,026,956,634	15,027,168
مجموع کل		2117	61,662,709,375	902,293,084

به اساس تقسیمات ولایتی بودجه انکشافی ۱۳۹۷ از مجموع (۲۱۱۷) پروژه انکشافی (جدید/ انتقالی) بیشترین پروژه های انکشافی در ولایت کابل (۱۵۱) پروژه و کمترین تعداد پروژه های انکشافی در ولایت فراه (۴۴) پروژه انکشافی بملاحظه میرسد.

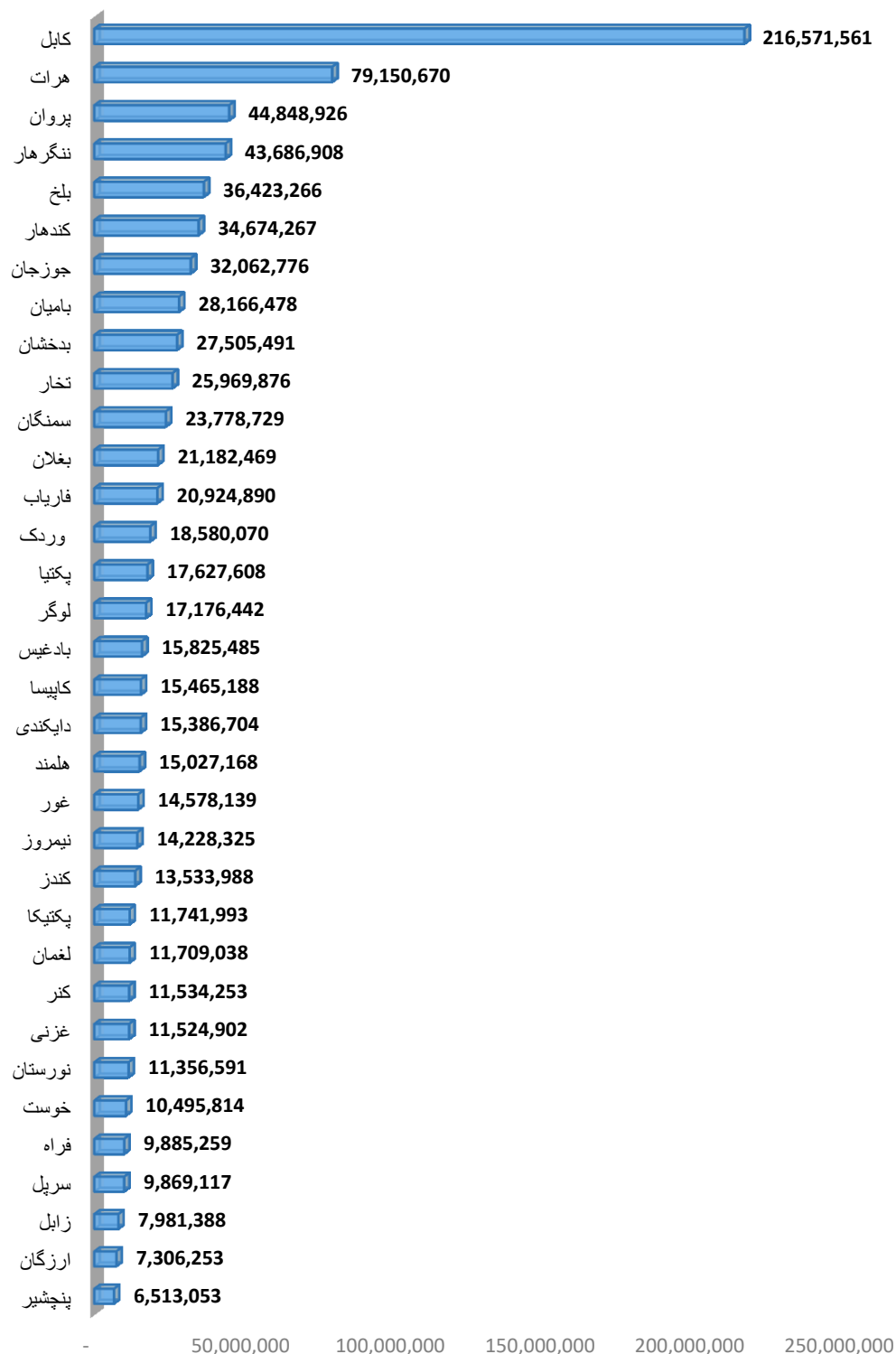
پروژه های انکشافی شامل بودجه ۱۳۹۷ به اساس تقسیمات ولایتی

سقف بودجه انکشافی به اساس تقسیمات ولایتی را میتوان در جدول ذیل مشاهده نمود :

بملاحظه ارقام ذیل ولایت کابل بیشترین بودجه انکشافی (۲۱۶,۵) ملیون دالر و ولایت پنجشیر با (۵,۵۱) ملیون دالر کمترین بودجه سقف بودجه انکشافی را در سطح ولایات دارند.

سقف بودجه انکشافی (اختیاری / غیر اختیاری) ۱۳۹۷ به تفکیک ولایات

چگونگی شمولیت پروژه های PDPs درجوه مالی غیر مشروط :

پروژه های شامل وجوه غیر مشروط ۱۳۹۷ به تفکیک ولایات			
شماره	ولایت	شامل PDP	خارج PDP
1	پروان	4	5
2	وردک	5	7
3	لوگر	6	4
4	ننګرهار	16	13
5	کنر	5	2
6	لغمان	1	9
7	خوست	4	2
8	پکتیکا	5	1
9	پکتیا	5	1
10	کاپیسا	1	18
11	غور	6	4
12	ارزگان	2	10
13	دایکندي	3	13
14	زابل	1	10
15	کندهار	11	2
16	جوزجان	0	7
17	فاریاب	4	3
18	هلمند	8	4
19	بادغیس	5	3
20	هرات	10	4
21	فراه	4	3
22	نیمروز	0	19
23	پنجشیر	0	12
24	بغلان	6	4
25	سمنگان	3	4
26	بلخ	6	1
27	تخار	7	2
28	سرپل	7	4
29	کندز	0	3
30	غزنی	6	1
31	نورستان	0	0
32	بدخشان	0	14

33	بامیان	0	8
34	کابل	0	0
مجموع		141	197

نتیجه گیری :

متکی برمعلومات فوق الذکر پیرامون روند پلانگذاری انکشافی سالانه ولایتی (PDPs) وچگونگی شمولیت پروژه های پیشنهادی ولایات درمقایسه با بودجه منظور شده انکشافی سال مالی ۱۳۹۶ به تفکیک ولایات به وضاحت ملاحظه میگردد که از مجموع پروژه های پیشنهادی که بادر نظر داشت نیازمندی های اقتصادی واجتماعی موجود غرض رشد وانکشاف عرصه های مختلف اقتصادی واجتماعی بادر نظر داشت اهداف ملی ستراتیژی انکشاف ملی درهشت سکتور انکشافی از طریق ریاست های اقتصاد ولایات باهم اهنگی کامل ادارات سکتوری ، واحد های اداری ، نهادهای مردمی وموسسات همکار غیر دولتی طی پلان های انکشافی به سطح ولایات مربوطه شان ترتیب وبه وزرات اقتصاد محول گردیده است ، بتعداد (۳۶۶) پروژه که (۳۳,۸) فیصد مجموع پروژه های پیشنهادی جدید شامل بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۶ را احتوا مینماید به نحوی شامل پروژه های میباشد که از طریق ادارات ولایتی غرض ادغام دربرنامه ه وپلان های انکشافی ادارات مرکزی وشمولیت دربودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۶ پیشنهاد گردیده است .

قابل به تذکر است که رقم فوق الذکر باد رنظر داشت نیازمندی های انکشاف اقتصادی واجتماعی ولایات ومجموع پروژه های پیشنهادی که بعد از تائید وتصویب کمیته انکشافی (PDC) از ولایات مواصلت نموده است حدود ۵,۵ فیصد را نشان میدهد که این رقم سهم نهایت اندک را دربودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۶ ارایه مینماید . وضعیت فعلی انتخاب وشمولیت پروژه های پیشنهادی ولایتی دربودجه انکشافی بمنظور رشد وانکشاف اقتصادی واجتماعی درسطح ولایات بسنده نبوده وایجاب سرمایه گزاری بیشتر را مینماید .

به رویت دریافت های این گزارش متوقع است ، تاوزارت ها و ادارات محترم سکتوری در انتخاب وحمايت پروژه های انکشافی واحد های دومی شان درسطح ولایات که از طریق وزارت اقتصاد غرض تحلیل وادغام درپلان ها وبرنامه های انکشافی سالانه شان به دسترس عموم وزارت ها وادارات مرکزی قرار داده میشود توجه جدی مبذول فرمایند.

بررسی چالش ها ومشکلات پروسه پلانگذاری ولایتی :

پلان های انکشافی ولایات و پروژه های پیشنهادی که بمنظور تامین انکشاف متوازن و رفع نیازمندی های اقتصادی و اجتماعی طی یک روند مشارکتی (مردمی و حکومتی) از طریق ادارات ولایتی در سطح ولایات ترتیب و به وزارت اقتصاد محول میگردد چالش ها و مشکلات ذیل درپروژه پلانگذاری انکشافی ولایتی ملاحظه میگردد :

- نبود ارقام واعداد دقیق احصائیوی مورد نیاز غرض ترتیب پلان های انکشافی در سطح ولایات .
- ظرفیت پائین تخنیکی واحد های دومی (ولایات و ولسوالی ها) در عرصه طرح و ترتیب پلان های انکشافی ، تحلیل سکتوری، تحلیل وضعیت اقتصادی و اجتماعی.
- نقش ضعیف واحد های دومی در روند تصمیم گیری و اولویت بندی پروژه های انکشافی و متمرکز بودن آن به واحد های بودجوی مرکزی .
- تمویل شماری از پروژه ها از طریق جوامع کمک دهنده (دوئر) و وزارت مالیه بدون در نظر داشت پلان های انکشاف اقتصادی و اجتماعی ولایات (PDP) .
- عدم توجه مسئولین ادارات مرکزی در ادغام پروژه های اولویت داده شده ولایات در برنامه ها و پلان های انکشافی ادارات مرکزی و شمولیت آن در بودجه انکشافی واحدهای بودجوی مرکزی .
- نقش کم رنگ زنان،- جوانان، نهاد های جامعه مدنی و سایر گروپ های اقلیت در تصمیم گیری و اولویت بندی نیازمندی های اقتصادی و اجتماعی در سطح ولایات.
- عدم تعیین وارسال سقف بودجه انکشافی ولایتی منجانب وزارت مالیه قبل از طرح و ترتیب پلان انکشافی PDP به ولایات .
- هماهنگی ضعیف میان واحد های دومی ادارات دولتی ، موسسات همکار و جوانب ذیدخل در سطح ولایت .
- عدم آگاهی عامه در مورد پروژه پلانگذاری انکشافی و اولویت های انکشافی به سطح ولایات

پیشنهادات :

- با توجه به اینکه بیشتر از ۸۰ درصد نفوس کشور در مناطق روستائی زندگی مینمایند ، به نسبت عدم رشد صنایع، نبود فابریکات تولیدی و غیره عموماً در سکتور زراعت فعالیت داشته واکثراً به حالت فقر زندگی مینمایند . بناً بمنظور کاهش فقر و مساعد نمودن زمینه اشتغال به رشد و انکشاف زراعت و ایجاد صنایع مرتبط به سکتور زراعت در طرح برنامه ها و پلان های انکشافی به سطح مرکز و ولایت توجه صورت گیرد .
- وزارت ها و ادارات مستقل مرکزی در ادغام و شمولیت پروژه های پیشنهادی و پلان های انکشافی (PDPs) ولایات در برنامه و پلان های انکشافی ادارات مربوطه شان توجه جدی نمایند
- ادارات مرکزی از چگونگی طی مراحل اسناد پروژه های جدید انکشافی ولایتی و تخصیص آن به واحدهای دومی شان در ولایات معلومات همه جانبه ارایه نمایند

- ادارات مرکزی کاپی قرارداد و سایر اسناد مورد نیاز پروژه های انکشافی ولایتی شانرا بدسترس ریاست های مربوطه شان درولایات قراردهند . واز آغاز کار پروژه های مربوطه شان به واحدهای دومی شان اطمینان دهند .
- ادارات مرکزی سقف بودجه انکشافی شانرا به تفکیک ولایات ترتیب وبدسترس ریاست های مربوطه شان درولایات قراردهند تا در مطابقت با سقف بودجه پروژه های انکشافی پیشنهاد وشامل پلان های ولایتی سالانه گردد .
- ادارات مرکز وواحدهای دومی از طرح وترتیب پلان های انکشافی مطابق رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی حمایت نموده ودراولویت بندی وانتخاب پروژه های پیشنهادی مطابق به اهداف انکشافی ملی واولویت های سکتور مربوطه توجه جدی مبذول فرمایند .
- ادارات مرکزی به ارتقای ظرفیت کاری کارمندان مربوطه شان دربخش پلانگذاری همکاری نمایند.

